

Szikszó Város Önkormányzatának Gazdasági Programja 2020-2024

2020 április-június
Szikszó Város Önkormányzata

TERVEZET

Összeállította: Dr. Piskóti István, alpolgármester

Tartalomjegyzék

Stratégiai összefoglaló.....	4
1. A gazdasági program készítésének célja.....	11
2. A Szikszó város és gazdaságának rövid jellemzése	12
2.1. A város földrajzi elhelyezkedése, történeti adottságai és hatásai.....	12
2.2. A város és térsége gazdasági adottságai, jellemzői.....	13
3. Befolyásoló tényezők - trendek és programok	19
3.1. Helyi gazdaságfejlesztés általános elvei és célja	19
3.2. Országos fejlesztési keretek - Borsod-Abaúj-Zemplén Megye fejlesztési, gazdaságösztönzési stratégiájának elemei, mint a program külső keretei.....	22
3.3. Szikszó lakosságának és vállalkozóinak véleménye – elvárásai a gazdasági programhoz kapcsolódó témákban.....	27
3.4. Az előző gazdasági program (2014-19) és értékelése	32
3.5. A társadalmi-gazdasági helyzet összefoglalása	32
4. A város fejlesztésének stratégiai céljai, prioritásai.....	33
4.1. A programok – projektjavaslatok bemutatása	38
4.1.1. Városmarketing program	38
4.1.2. Szikszó - Városfejlesztési Klaszter	38
4.1.3. SIXO Fejlesztési Nonprofit Kft.	39
4.1.4. Hazai és nemzetközi kapcsolatok erősítése program	39
4.1.5. Helyi identitás – kulturális értékek – feltáró-erősítő program	40
4.1.6. Turizmus- fejlesztési és felkészülési program	40
4.1.7. Helyi vállalkozásokat támogató, ösztönző-program	41
4.1.8. Helyi termék és feldolgozás–ösztönző program	41
4.1.9. Felnőtt- és továbbképző központ.....	42

4.1.10.	Déli Ipari Fejlesztési Terület	42
4.1.11.	Infrastruktúra, pihenő, sport és játszóterek fejlesztése	43
4.1.12.	Lakó-park - építési telkek kialakítása	43
4.1.13.	Belváros fejlesztési program	44
4.1.14.	Borfalu - Fejlesztési program	45
4.1.15.	City Park Fejlesztési program	45
4.1.16.	Városüzemeltetési program	46
4.1.17.	Környezeti- és közbiztonság fejlesztési program	46
4.1.18.	Egészségügyi ellátás, egészségfejlesztés	47
4.1.19.	Szociális biztonság program	47
4.1.20.	Sport-fejlesztési program	48
4.2.	Összegzés	49
5.	Tervezett fejlesztési projekt-lista a 2020-2024 között a programok keretein belül	50

Stratégiai összefoglaló

Egy város akkor tud kiszámíthatóan, sikeresen fejlődni, ha világos céljai és a célok eléréséhez vezető utat kijelölő stratégiái, programjai, megoldásai vannak.

Ha ezek tervezésébe az érintettek be tudnak kapcsolódni, meg tudják ismerni, megszerethetik, s kialakíthatják saját megoldásaikat, akkor könnyebb a megvalósítás is.

A most terítéken lévő gazdasági program különösen fontos, mert általában ez rendezheti el az erőforrások létrehozásának és azok felhasználásának rendjét, ami a város életének, fejlődésének fő meghatározója. A Gazdasági Program összeköti az integrált településfejlesztési koncepció és stratégia kereteit az éves költségvetés kialakításával, a mindennapi működés gyakorlatával.

Egy gazdaságilag is erős Szikszót tervezünk, mely nemcsak külső segítségből, de saját kompetenciáiból építkezve, képes gazdaságilag is tudatosan megszervezni magát, képes segíteni vállalkozásai, intézményei, családjai és minden egyén boldogulását. Szikszó erőt ad.

A programkészítés során elemeztük Szikszó jelenlegi helyzetét, adottságait, eddigi gazdaságfejlesztési gyakorlatát, megkérdeztük Szikszó lakosságának, vállalkozásainak véleményét, javaslatait, a nemzetközi és hazai meghatározó társadalmi-gazdasági trendjeit, az országos és megyei területfejlesztési tervek útmutatásait, a mindebből adódó lehetőségeket és veszélyeket.

Stratégiai összefoglalóként bemutatjuk az ún. SWOT elemzést, a gazdasági program alapelveit és célrendszerének, törekvéseinek kiemelt elemeit, valamint azt a program-struktúrát, mely a következő, 2020-2024 ciklusra, illetve azon is túlmutatóan, vázolja fel a város fejlesztésére vonatkozó elképzeléseket, annak gazdasági vonatkozásait.

Az elmúlt évtizedben Szikszó számára új lehetőségek nyíltak meg, hogy történelmi fejlődésére, kulturális hagyományaira, földrajzi elhelyezkedésére, a kisvárosi adottságaira és egy vállalatcsoport dinamikus növekedésére épülően gyors fejlődéneked induljon.

Ugyanakkor az átgondolatlan városfejlesztés, a rövidtávú gondolkodásra, rossz vagyongazdálkodásra, s nem a város integrált fejlesztésére épülő városvezetési gyakorlat vezetett ahhoz, hogy az elmúlt évek - korábbaiknál jelentősen nagyobb - forrásai „elherdálására kerültek”, s megrekedt a város fejlődése. Az alapvető infrastrukturális fejlesztések sem történtek meg, romlott a helyi, saját vállalkozásokra épülő lakossági szolgáltatások színvonala (egy-egy vállalkozás és önkormányzati szolgáltatás üdítő kivétele mellett), s folytatódott a lakosság, s különösen a fiatalok elvándorlása.

A családi építkezések szinte nullára estek vissza, a város mind lakossági mind vállalkozási vonzereje gyengült, s nem sikerült a Hell mellé ténylegesen fogadóképes iparterületet sem kialakítani, míg a belterületi iparfejlesztési próbálkozások jórészt romboló hatásúak, illetve inaktívak lettek.

Ha vázlatosan áttekintjük az eddigi elemzéseket, akkor az alábbi súlypontokból, tényezőkből indulhatunk ki a gazdasági program megfogalmazásakor:

Lehetőségek	Veszélyek
Felértékelődik, vonzóbbá válik az ún. kisvárosi életforma, különösen egy nagyváros közelség, adottságában kedvező helyzetben	A kialakult gazdasági válsághelyzet nemzetközileg és itthon is tovább mélyül, elhúzódik.
A turisztikai kereslet drasztikus átalakulása kedvező a jól felépített kisvárosi kínálat számára	Az autóipart érintő válság meghaladja a várakozásokat.
A kormányzati támogatáspolitikai deklarált kiemelt várostípusa a következő években a „kisváros”, a kisvárosfejlesztési program	A COVID vírussal kapcsolatos egészségügyi helyzet további – egészségügyi, gazdasági, társadalmi - bizonytalanságokat okoz, tart fenn
Az M30 megépülés új, kedvezőbb városfejlesztési lehetőségeket teremt	A kormányzati szabályozás, az iparűzési adó felhasználhatóságának átrendezése, illetve egyéb forrásszűkülés
A nemzetközi és hazai gazdasági és társadalmi együttműködési készség növekedése az erőforrások hatékonyabb kihasználását teszi lehetővé a városoknál is,	A technológiai, gazdasági megújulás gyorsan – mielőtt még felkészülnénk - rendezi át a városok versenyhelyzetét
Az új, smart technológiák alkalmazására épülő városfejlesztés gyorsabb felzárkózást eredményez.	
A Hell csoport déli iparterülethez kapcsolódó tervezett szálloda-beruházása és turisztikai attrakciófejlesztése meggyorsítja a város ezirányú fejlesztési lehetőségeit	
Erősségek	Gyengeségek
Előnyös megközelíthetőség, kedvező természetföldrajzi adottságok, nagyvárosi közelség	A hiányzott városfejlesztési jövőkép és átgondolatlan gyakorlat miatt rendezetlen, elhanyagolt városkép jellemző
Városfejlődést meghatározóan befolyásoló országos, nemzetközi jelentőségű vállalatcsoport beruházásai, működése,	Tragikus infrastruktúra állapotok (út, járda, víz, szennyvíz, világítás, zöldterület stb.)
Kedvező városszerkezeti adottságok, belváros, Magyar-hegy, Vadász-patak, potenciális városépítési lehetőségek,	Pesszimista (bár bizalmi fordulat előtt álló) város-hangulat
Elkötelezett helyi kis- és középvállalkozói kör, szakmai szolgáltatók jelenléte,	Összességében a kis- és középvállalkozások, szolgáltatók gazdasági ereje gyenge, alacsony a helyben-foglalkoztatás
Oktatási-képzési feltételek, adottságok, kulturális, műveltségi kompetenciák	Hiányzó önkormányzati helyi gazdaságfejlesztési aktivitás
Történelmi múlt, hagyományok – helyi identitásértékek, melyek belső és külső vonzerőt is jelenthetnek	

A város fejlesztésének stratégiai céljai, prioritásai

Szikszó város új, 2019-ben tisztségbe lépett vezetésének és Képviselő testületének határozott törekvése, hogy nyílt, határozott, konszenzusra törekvő város-irányítási módszerekkel visszatérjen a klasszikus értékekhez, alapelvekhez

- **Szikszó város alapvető célja:** a lakossági életminőség növelése – a vonzó lakóhely megteremtése – s ennek érdekében, szolgálatában vonzóvá kell tenni a várost a gazdasági-vállalkozási szféra számára is, hiszen megbecsült munkahelyek, színvonalas szolgáltatások és abból képződő jövedelmek nélkül nincsenek, nem teremthetők meg a nyugodt kisvárosi élet kulturális-környezeti-infrastrukturális feltételei.
- **A vonzó város megteremtésének alapfeladata** egy átgondolt városfejlesztési koncepció megfogalmazása, a város erre épülő tudatos pozicionálása, a hiányzó „Szikszó-márka” megfogalmazása, építése annak érdekében, hogy legyen egy szakmai, logikai fejlesztési keret, melyet lehet szeretni, amelyért lehet értelmesen dolgozni.
- Ennek a koncepciónak, tervnek a teljes kibontása majd az **ún. integrált településfejlesztési középtávú koncepcióban, stratégiai programban kerül részletezésre**, az akcióterületi súlypontok együttes megtervezésével.

A jelen Gazdasági Program – mint első stratégiai dokumentum – ugyanakkor már fel kell, hogy vázolja a város pozicionálásának, márkaépítésének főbb elmeit, hogy a gazdasági prioritások már azt tükrözthessék. Ezek a következők:

1. **Szikszó országosan ismert, elismert város kell, hogy legyen**, melyet nemcsak a Hell jelenléte, hanem a tudatos városfejlesztési, egyedi szakmai, gazdasági, kulturális és turisztikai teljesítménye hitelesít.
2. Városunk fő üzenete, márkamagja: **„Szikszó erőt ad”**
  - Az új üzenet **megújulást, újat teremtést, optimizmust, határozottságot** tükröz, melyet alapvetően újonnan, új programokkal, fejlesztésekkel hitelesítünk,
  - Napjainkban **a kreativitás, az innováció, az együttműködés, a fenntarthatóság, a helyiérdek-alapúság** határozzák meg a városok versenyképességét, fellendülését, melyet Szikszó esetében is megvalósítandónak tartunk.
  - A **„kisvárosi státusz” felértékelődő, trendi, vonzó „életforma”**, melynek igazi megfogalmazása országosan is most formálódik, s várhatóan kiemelt figyelmet, szakmai lehetőséget, kormányzati támogatást és érintetti érdeklődést, keresletet indikál.

„Szikszó erőt ad” – márkaépítés tervei keretében olyan várost építünk,

- **mely képes erőt adni polgárainak.** (a tudás, a kreativitás, a kultúra-szórakozás, a közösség, az egészség, a kényelem, a vonzó munka- és vállalkozási lehetőség, a biztonság ... erejét)
- **mely képes erőt adni vállalkozásainak, cégeinek** (az infrastruktúra, az oktatás, a tudás-képzettség, a kreativitás, a szakmai- és pénzügyi erőforrás, a kooperáció-hálózati pozíció, a kapcsolat ... erejét)
- **mely képes erőt adni a vendégeinek, turistáinak** (az autentikus, a slow és kreatív turizmus szemléletére épülő kínálatával, a helyi értékekre, összehangolt vállalkozói-lakossági-közösségi turisztikai teljesítményekre épülő ... desztináció erejét)
- Szikszó – képe, üzenete egy **kreatív „fellendülőváros”** – a következő években figyelmet kiérdemlő, prosperáló, kiugró teljesítményű **„bumm-város”** (kreatív turizmus – kreatív

üzlet – kreatív élet) ((Szikszó – *power for us – Prospericity – boomcity* - creative city to boom –creative journey - creative business - creative life. (bár városmarketingben egyre gyakrabban használt kifejezés a creative, a konkrét marketingprogram majd formálja az üzeneteket))

A programot megalapozó külső-belső elemzésekből, megkérdezésekből is kiolvashatóan az alábbi gazdasági program **prioritásokat, elveket** fogalmaztuk meg:

1. **Nyílt – tudatos szakmai és közösségi tervezés** - a szikszóiak „mozgósítása” - helyi közösségek iniciálása, támogatása, különösen a fiatalok, a kreatív emberek, a vállalkozók, a vállalkozni akarók megnyerése.
2. A város **forrásait alapvetően nem a lakossága megadóztatásából kívánja biztosítani**, a helyi adók, illetékek, lakossági terhek alapvetően a felelős, városszerető, racionális magatartás, a környezeti-társadalmi értékek tisztelésének ösztönzését szolgálják. Fejlesztési és működési költségeket a város fő bevételeként a kötelező feladatok ellátására biztosított **állami források, a hazai, kormányzati és nemzetközi pályázatok mellett alapvetően a gazdasági, vállalkozói szereplők helyi iparüzési, s ingatlant terhelő adókból, s projektalapú-finanszírozásból kívánja biztosítani**.
3. Kiemelt fejlesztési, forrásfelhasználási prioritás **az elhanyagolt infrastruktúrájának** (víz, szennyvíz, világítás, csapadékvízvezetés), az **utak-járdák-terek korszerűsítése** - a Szikszó fizikai, **városképi megjelenésének, rendezetlen állapotainak** a tudatosan sorba-rendezett fejlesztése, **megszépítése**.
4. **A város iparfejlesztési és lakóövezeti-életminőségi funkcióinak tér-használtilag markáns szétválasztása, harmonizálása, annak érdekében, hogy nyugodt életfeltételeket tudjunk biztosítani**.
5. Vonzó **déli-iparterületi kínálat**, befektetési lehetőségek feltételeinek **kialakítása** és az ott megvalósuló **hatékony nagy-beruházások érdekében folytatandó befektetésszervezői, marketing tevékenység**.
6. **Társadalmi és üzleti értékek, érdekek integrálása** – azaz üzletileg kedvező megtérüléseket biztosító, ugyanakkor a város társadalmi, közösségi értékeit, elvárásait tisztelő projektek, kombinált finanszírozási források, realizálási megoldások alkalmazása **alapvető magatartási elvünk**.
7. **Célunk országos kisvárosi mintastratégia** - városfejlesztési program **kialakítása** – új szemléletű – **hálózati alapú partnerségi - térségi, országos és nemzetközi szakmai-, vállalkozói-, tudományos- és lakosságot, fiatalok érintő együttműködési rendszert működtető** gazdasági programmal.
8. A város **helyi gazdasági szereplőinek teljesítmény-növelését** az alábbi súlyponti területeken, a következő **fejlesztési irányokban célszerű ösztönözni**:
  - a. mezőgazdasági termékek, élelmiszer termelése és feldolgozása,
  - b. helyi termék, kézműipar és kisipari feldolgozások,
  - c. különböző szolgáltatások – ipari, műszaki, építőipari, javító, informatikai, kereskedelmi, üzleti, oktatási, lakossági kényelmi és más szolgáltatások
  - d. turisztikai kínálat által integrálható termelői, szolgáltatói tevékenységek (élelmiszer, iparcikk, szálláshely, vendéglátás, kulturális szolgáltatások, rendezvények, személyi szolgáltatások és más üzleti-piaci szolgáltatások
9. A város gazdasági programjának **két fontos működési elve a program és a projekt-orientáltság**, mely azt jelenti, hogy minden elképzelés „berendeződik egy programba, valamilyen szempontból közös tartalmi, tevékenység-csomagba, melyben egymáshoz

kapcsolódó, egymást feltételező, segítő projekt-elemek vannak. A projekt-orientáltság pedig azért fontos, hogy a konkrét lépéseknek legyen „eleje-vége”, azaz konkrét célok, lépések, eredmények, elvárások által ténylegesen megvalósítandó.

10. **Stratégiai partnerség, megállapodás a HELL Csoport cégeivel**, döntéshozóival a város számára meghatározó gazdasági szereplővel a közös érdekek alapján, támogató együttműködéssel fontos városi stratégiai kezdeményezések ösztönzője, támogatója.

A Gazdasági Program egy olyan program és projektrendszer vázol fel, ahol az egyes elemek szorosan összefüggnek - s véleményünk, szándékaink szerint - együttesen képezik a város jövőjét formáló elképzeléseinek a megvalósítási kereteit. A középtávú tervünkben **a következő 4-5 évre elérendő célként az alábbiakat fogalmazhatjuk meg:**

1. **A város lakóinak száma – százas nagyságrendben - újra növekedésnek indul**, részben az elvándorlás csökkenésével, s a jelentősebb betelepüléssel.
2. A város legfontosabb **15 % belső úthálózata komplex módon megújul**, s **több mint felénél** jelentős fejlesztések, korszerűsítések történnek – elsősorban a Kisváros Program pályázati forrásaiból.
3. **A déli-iparterület (~30ha) fejlesztés lezárul**, s **80 %-ban hasznosításra is kerül**.
4. **A Belváros program elindul**, fő eleme megvalósul, a szolgáltatások átalakulnak és megtörténik az épületrehabilitációs, s részben a közlekedés-korszerűsítési lépések is.
5. A város **iparúzési és egyéb adóadóbevételei** – a jelenlegi törvényi szabályozási feltételekkel, s gazdasági újra-stabilizálással, növekedéssel számolva – az évi 600-900 millió forintos sávban realizálódnak.
6. **Pályázati és üzleti befektetési forrásokból** a várost fejlesztő, programerősítő beruházások éves nagyságrendje további évi 500-700 millió forint körül alakul, az előkészítő egy-két év után, a ciklus közepétől, **különösen a kisvárosi program esetén**.
7. **Nő a szikszói székhelyű és sikeresen működő tevékenységű vállalkozások száma**, ezek között elsősorban a kisvállalkozásoké.
8. **2023-ra kialakul a város, mint desztináció kiinduló összehangolt, tematikusan felépített turisztikai kínálata**, programja, több mint 100 ágy szálláshellyel, s évi tízezres nagyságrendű vendégforgalommal.

A Gazdasági Programot 21 részprogram alkotja, melyben számos konkrét projekt, kezdeményezés, feladat jelenik meg. A programjavaslatokat jellemző szakmai, logikai, egymás feltételező, kiegészítő és erősítő csoportokba.

1. Az program és projektelemek első csoportja a gazdasági program szervezeti, irányítási kereteit, feltételrendszerét építi fel, azaz a keretül szolgáló **városmarketing-programot**, a **Városfejlesztési Klasztert**, mint nyitott együttműködési keretszerveződés, a **SIXO Fejlesztési Nonprofit Kft.** program-menedzselő szervezetté alakítását.
2. A második csoportba az alapvető, dominánsan infrastruktúra feltételek megteremtő, beruházás-orientált fejlesztési programok kerültek, úgymint a **Déli-Ipari Fejlesztési Terület**, az alapvető **infrastruktúra, parkok, rekreációs, sport és játszóterek fejlesztése**, valamint és a **lakó-park, építési telkek kialakítása**.
3. A harmadik, a közvetlen, helyi vállalkozások fejlesztését, ösztönzését támogató programcsomagban a „klasszikus” **adófeltételekkel, szolgáltatásokkal segítő programot**, a **helyi-termékek előállítását és menedzselését célul tűző programot**, valamint a **szakmai és felnőttképzés területen kialakítandó együttműködést** találjuk.

4. Az integráló hatású, széleskörű, ugyanakkor ágazati jelleget is öltő **turizmusfejlesztési és felkészülési program** a Gazdasági Program 2020-2024 új fontos elem, melyhez feltétel és realizálást-támogató jelleggel két másik, **a helyi identitást építő, kulturális értékeket erősítő, valamint a sportfejlesztési program mellett a hazai s nemzetközi kapcsolatokat építő terület** társul.
5. A kiemelt, ún. akcióterületi, komplex fejlesztési, ötödik csomagok között szintén három, **a belváros-fejlesztési program, a borfalu-program és a City park program rajzolódik ki.**
6. A hatodik programcsomag a város színvonalas, hatékony működését biztosító programokat fogja össze, úgymint **a városüzemeltetési, a környezeti- és közbiztonsági, az egészségügyi és a szociális biztonságot erősítő programokat.**

A stratégia formálható, s mint minden „élőnek” szánt program folyamatosan alakul, alkalmazkodik majd a kihívásokhoz, a lehetőségekhez, s formálják persze a jövőbeni megvalósítói is.

A program ereje nem egyszerűen a megfogalmazott intézkedésekben, kijelölt feladatokban van, hanem elsősorban az ezek háttérében megnyilvánuló egységes, s talán következetes szellemiségében, melyben a fenntarthatósági szemléletű, arányos ugyanakkor az új, smart technológiák iránt fogékony fejlesztésben, a lakosság életminőségének tudatos megóvásának, növelésének képviselőjében, s Szikszó hírnevének, ismertségének, elismertségének tudatos megalapozásában, építésében van.

A gazdasági programért a város vezetése felelős, de úgy gondoljuk, hogy ez a program minden szikszói polgárnak, minden vállalkozásnak, minden közösségnek kínál közvetlen alkotási és siker-lehetőséget, feladatot.

Bízunk benne, hogy a Gazdasági program, mint első átfogó, a település egészében, integráltan gondolkodó, tervezési dokumentum nemcsak a jövőbeni városi programok, projektek kialakítását termékenyíti meg, de képes ösztönözni, s erre épülő tartalommal létrehozni szervezeti, vállalkozói, családi és egyéni tervek, szándékok, cselekvések megfogalmazását, megvalósítását is.

Ebben az esetben egyszerűbb, gyorsabb lesz Szikszó fejlesztése, az összhangban születő terveink, törekvéseink közös megvalósítása is.

Szikszó, 2020. április-június

Sváb Antal, polgármester

1. A gazdasági program készítésének célja

A gazdasági program elkészítéséről Magyarország helyi önkormányzatairól szóló, többször módosított 2011. évi CLXXXIX. évi törvény 116. § (5) bekezdése rendelkezik. A gazdasági program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

A gazdasági program – mint a helyi gazdaságpolitika megnyilvánulása - az önkormányzat részére helyi szinten *meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével - a megyei területfejlesztési koncepcióhoz is illeszkedve - az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.*

Az Önkormányzat gazdaságfejlesztési programja alapvetően a városfejlesztési koncepció és stratégiai törekvésekkel összhangban olyan súlypontokat, lehetséges gazdasági lépéseket kell, hogy felvázoljon, mely *megalapozza a város hosszútávú, fenntartható fejlődésének kereteit is*, melynek egyértelmű iránymutatója a város lakossága életminőségének, gazdasági, kulturális, közösségi és környezeti jólétének növelése.

A stratégiai keretek megfelelő kijelölése lehetővé teszi, hogy a program:

- útmutatója legyen a város önkormányzata *költségvetési forrásai felhasználásának, a város önkormányzata gazdasági szabályozási, gazdaságszervezői, ösztönzési tevékenységének,*
- *segítse a város vállalkozásai sikereit* biztosító üzleti döntései meghozatalának és megvalósításának feltételeit,
- *járuljon hozzá a lakosság gazdasági aktivitási lehetőségeinek növeléséhez, különösen a munkanélküliség csökkentéséhez, a jó munkahelyek létrejöttéhez, az önfoglalkoztatás feltételi segítéséhez,*
- *marketing tevékenységgel ösztönözze a város gazdasági lehetőségei iránti érdeklődést, a külső üzleti befektetések, új vállalkozások megjelenését,*
- s mindezek által a város *gazdasági és lakóhelyi vonzerejének növekedését,*
- a lakónépesség gyarapodását.

A gazdasági program – a törvényi előírásoknak és szakmai állásfoglalásoknak minden tekintetben megfelelően – az alábbi fejezeteket foglalja magában:

- *Helyzetkép* – a város adottságainak, jelenlegi helyzetének, összefoglalása
- *Városfejlesztési politika* – a jövőkép és a stratégiai célrendszere
- *Önkormányzati feladatok áttekintése* – az egyes területekhez kapcsolódó diagnózis, célok és feladatok beazonosítása
- *Fejlesztési elképzelések* – a településen az elkövetkező években végrehajtásra javasolt kiemelt feladatok összesítése

A Gazdasági Program a szakmai elemzések, a külső fejlesztési programok, prioritások és trendek figyelembe vétele mellett épített a város lakossága és vállalkozásai véleményének megkérdezésére, a helyi szakmai egyeztetések tapasztalataira.

2. A Szikszó város és gazdaságának rövid jellemzése

2.1. A város földrajzi elhelyezkedése, történeti adottágai és hatásai

Szikszó az ország észak-keleti részén, Borsod-Abaúj-Zemplén Megyében, Miskolctól 15 kilométerre, a 3-as – Kassa irányában futó - főközlekedési út mentén helyezkedik el. Ez a közlekedés-földrajzi szempontból *előnyös elhelyezkedés nemcsak a történetében, hanem napjaink gazdasági fejlődése lehetőségeinek sorában is kiemelkedő jelentőséggel bír, különösen a következő években az M30-as autópálya elkészültével. A város „autópálya-lejárata” megközelíthetőségét tovább javítja, mely nemcsak az ipartelepítés, de például a turizmusfejlesztés számára is felértékelődik.*

A város két kistáj – a Cserehát dombvidék és a Hernád-völgy - határán található. A Cserehát délkeleti sarkában, a Hernád folyó lapályában terül el, ott, ahol a dombvidék egyik állandó vízfolyása, a Vadász patak eléri a Hernád völgyét.

A környék a kőkorszak óta lakott és már a honfoglalás idején megtelepedtek itt a magyarok, valószínűleg már akkor település állt itt.¹ Szikszónak csak *egy neve ismert, de ennek írása a középkorban változó volt* (Sicso, Sixo, Syxo, Zykzo, Zykzow, Zekzow, Zekzou, Zykow, Zikzou stb.) A korai középkorban több „Szikszó” nevű település is volt az országban, ezért nehéz eldönteni, hogy a város első írásos emléke az 1231-37 közötti Csák nemzetségbeli Miklós ispán végrendelete, vagy az 1271-es, Erzsébet királyné itt keltezett adománylevele. Szikszó első urai a Csák nemzetségből származó Szikszói-Aszalói-Idai család tagjai voltak. 1387-ben az utolsó Szikszói Miklós engedélyezte, hogy a város piacának felújítása és templomépítés céljából a Hernád folyón híd épülhessen. 1389-ben Mária királynő – akinek birtokába került a város – királyi városként említette Szikszót, melynek adó és egyéb engedményekkel segítette fejlődését. 1470-ben a várost birtokló Mátyás király királyi mezővárosról írt. A város urai 1401-től kisebb megszakításokkal a Perényiek lettek. Szikszó felemelkedését a Károly Róbert király visegrádi királytalálkozásának (1335) köszönheti, hogy a Lengyelország és az azon túl irányuló Hernád-völgyi kereskedelmi és hadiút mentén az akkori országnak is egyik, jelentős településévé, vásár és vásmszedő helyévé vált. Megélhetésének másik alapja a fellendülő bortermelés lett, céhek alakultak és a helyi polgárság képviselői - a nemesek mellett – a város fő tisztségviselőinek a soraiba kerültek. Szikszó ebben az időben katolikus alesperesi, a bizánci rítusú keleti egyház esperesi és az 1530-as évektől a reformáció egyik hazai központja lett. Középfokú iskolája valószínűleg az 1300-as évek végétől működött, sok diákja tanult külföldi egyetemeken. Az 1500-1600-as években Észak-Magyarország egyik szellemi központja,

---

¹ Az összeállítás a város történetét feldolgozó írások, s az előző gazdasági program összefoglalása alapján készült.

számos személyiség indult innen, mint Szikszai Fabricius Balázs, az első modern latin-magyar szótár megalkotója.

A török és a kuruc idők háborúi megtörték a város fejlődését és gazdasági erejét.

1711 után a város újra fejlődésnek indult, de Kassa megyeszékhelyé válása és Miskolc gyors fejlődése miatt már nem érhetette el a török-idők előtti rangját. Megmaradt jelentős mező- és vásárvárosnak, valamint Abaúj-Torna vármegye egyik járási székhelyének.

Az 1848-49 évi szabadságharc során Szikszó újra a honvédség, de az osztrák és orosz katonaságnak is célpontjává vált. 1852-ben egy lakástűz következtében az egész város leégett. Sikerült újjáépíteni, de a kiegyezést követő községi törvények előírásai szerint az anyagi ereje nem engedte meg, hogy rendezett tanácsú várossá válhasson. Mivel a mezőváros, mint települési forma megszűnt, kényszerű módon nagyközség lett, bár a városi címet még 1900-ig felváltva viselhetette. Kassa cseh megszállása nyomán 1919-ben Abaúj-torna vármegye közigazgatása Szikszóra költözött. A trianoni békeszerződés után 1938-ig Szikszó megyeszékhelyé vált, mely egy újkori fellendülést hozta. 1938-45 között újra járási székhely, majd 1945 és 1950 között ismét az akkor már Abaújnak nevezett megye székhelye, s 1962-ig járási székhely is volt. 1989-ben újra városi címet kapott, majd 2013-tól ismét járási székhely.

A várostörténetből láthatóan Szikszó városnak a történelemben mindvégig térségi szerepe, várospolitikai jelentősége volt, mely napjainkban is meghatározza, felelősséget teremt a városfejlesztése és gazdasági programja számára egyaránt.

2.2. A város és térsége gazdasági adottságai, jellemzői

A városunk gazdasági helyzetét meghatározó tények, adatok járási összehasonlításban, ahol a középmezőnyben vagyunk, bár a számok kicsit csalókanak tűnnek.

A járáások gazdasági mutatói 2018-ban								
B.-A.-Z. megye járásai	Lakosság szám fő	Vállalkozások száma darab	Saját tőke, millió Ft	Nettó árbevétel, millió Ft	Export, millió Ft	Hozzáadott érték, millió Ft	Foglalkoztatottak, fő	Átlagbér, ezer Ft/fő
Miskolc	233 281	7 345	731 936	1 593 402	721 974	358 094	49 084	3 217
Kazincbarcika	61 036	898	420 028	750 358	512 247	250 196	8 479	4 055
Tiszaújváros	29 966	642	288 797	558 939	428 508	81 372	7 198	3 937
Kiemelték összesen	324 283	8 885	1 440 761	2 902 699	1 662 729	689 662	64 761	3 407
Ózd	50 730	579	33 035	93 933	33 329	19 982	2 883	2 414
Sátoraljaújhely	20 722	427	35 565	104 705	39 690	43 228	3 999	3 043
Mezőkövesd	40 024	728	109 531	140 190	63 507	39 198	5 233	3 378
Szerencs	38 250	782	45 006	77 565	2 113	16 149	3 250	2 429
Sárospatak	22 860	549	62 388	99 896	14 849	32 061	6 355	2 409
Szikszó	16 708	290	16 585	18 621	83	4 390	892	2 383
Éncs	21 226	285	13 007	28 615	1 977	6 403	1 400	2 128
Edelény	32 522	527	26 865	49 307	6 140	13 873	2 498	3 054
Gönc	15 856	311	4 038	41 608	10 657	4 529	952	2 125
Cigánd	15 578	117	3 690	4 460	177	1 146	351	2 225
Putnok	17 612	201	7 999	8 671	750	2 504	649	2 257
Mezőcsát	13 807	166	12 459	13 517	1 422	4 845	1 070	2 218
Tokaj	12 269	347	20 846	26 071	2 779	9 447	1 206	3 025
Nem kiemelték összesen	318 164	5 309	391 014	707 159	177 473	197 755	30 738	2 701
Mege összesen	642 447	14 194	1 831 775	3 609 858	1 840 202	887 417	95 499	3 180

Nézzük részleteiben Szikszó elmúlt évekbeli adatsorait 2015-18 között.

A következő oldalakon a legfontosabb demográfiai, gazdasági és gazdaságkódási statisztikai adatai tekinthetők át, melyek elemzése majd számos tanulsággal szolgál.

A város és lakónépessége

Időszak	A település területe (km²)	Lakónépesség száma az év végén (a népszámlálás végleges adataiból továbbvezetett adat)	Lakónépességből a nők száma az év végén (a népszámlálás végleges adataiból továbbvezetett adat)	Lakónépességből a férfiak száma az év végén (a népszámlálás végleges adataiból továbbvezetett adat)	Lakónépességből a 0-14 évesek száma az év végén (fő)	Lakónépességből a 15-64 évesek száma az év végén (fő)	Lakónépességből a 65 éves és idősebbek száma az év végén (fő)	Állandó népesség száma (fő)	Élve-születések száma (fő)	Halálozások száma (fő)	Házasságkötések száma (eset)	Válások száma (eset)	Belföldi odavándorlások száma (állandó és ideiglenes)	Belföldi elvándorlások száma (állandó és ideiglenes)	Belföldi állandó odavándorlások száma (eset)	Belföldi állandó elvándorlások száma (eset)
2015. év	36,23	5307	2782	2525	784	3594	929	5647	40	91	32	8	268	316	109	143
2016. év	36,23	5289	2756	2533	782	3547	960	5647	50	70	24	11	351	349	170	149
2017. év	36,23	5278	2751	2527	800	3505	973	5611	56	102	32	13	362	324	171	163
2018. év	36,23	5231	2705	2526	821	3455	955	5582	49	90	29	15	360	362	184	204

A lakónépesség számának csökkenése 2018-ig nem állt meg, s a 2019-es mozgások sem jeleznek még változást, ugyanakkor elemi érdekünk, hogy megforduljon az elvándorlás trendje, s meginduljon a városba történő letelepedés. A gazdasági program e kívánatos folyamat fontos támogatója kell, hogy legyen!

Önkormányzati gazdálkodás és adatai 1.

Időszak	A helyi önkormányzatok összes költségvetési bevétele (1000 Ft)	A helyi önkormányzatok bevételei az államháztartáson belülről érkező működési célú támogatásokból	A helyi önkormányzatok bevételei az államháztartáson belülről érkező felhalmozási célú támogatásokból	A helyi önkormányzatok bevételei helyi adókból (1000 Ft)	A helyi önkormányzatok helyi adó bevételeiből a gépjárműadó (1000 Ft)	A helyi önkormányzatok helyi adó bevételeiből az iparüzési adó (2) (1000 Ft)	A helyi önkormányzatok bevételei bírságokból (1000 Ft)	A helyi önkormányzatok bevételeiből a készlet értékesítése és a szolgáltatások nyújtása	A helyi önkormányzatok bevételeiből ellátások nyújtása (1000 Ft)	A helyi önkormányzatok bevételeiből a tulajdonosi, kamat és egyéb nyereségjellegű bevételek	A helyi önkormányzatok bevételei ingatlan értékesítéséből (1000 Ft)	A helyi önkormányzatok bevételei az államháztartáson kívülről (1000 Ft)	A helyi önkormányzatok összes költségvetési kiadása (1000 Ft)
2015. év	2367282	1403364	429497	315474	18187	247198	390	40151	11321		26756	27409	2377952
2016. év	1868102	1218595	103177	356697	17120	282026	257	41975	10175	32048	43749	22089	1806458
2017. év	2630568	1790652	21930	485786	18731	386243	1650	51367	10585	138	124948	50962	2027187
2018. év	1837214	985115	2974	586449	27561	517828	2450	58583	212	4	67961	52502	1467128

Az Önkormányzatat pénzügyi-gazdasági feltételei, bevételei nem alakultak kedvezőtlenül az elmúlt években.

Önkormányzati gazdálkodás és adatai 2.

Időszak	A helyi önkormányzatok kiadásai saját és egyéb foglalkoztatottak részére (1000 Ft)	A helyi önkormányzatok kiadásai törvény szerinti illetményekre, munkabérekre saját foglalkoztatottak részére	A helyi önkormányzatok munkaadókat terhelő járulékai és szociális hozzájárulási adója	A helyi önkormányzatok beruházásai (1000 Ft)	A helyi önkormányzatok felújításai (1000 Ft)	A helyi önkormányzatok kölcsöntörlesztése államháztartáson belülre (1000 Ft)	A helyi önkormányzatok dologi kiadásai (1000 Ft)	A helyi önkormányzatok kiadásai foglalkoztatással, munkanélküliséggel kapcsolatos ellátásra	A helyi önkormányzatok kiadásai családtámogatásra (1000 Ft)	A helyi önkormányzatok kiadásai lakhatási támogatásra (1000 Ft)	Lakásállomány (db)	Az egyszobás lakások száma (db)	A kétszobás lakások száma (a másfél szobásokkal együtt) (db)	A háromszobás lakások száma (a két és félszobásokkal együtt) (db)	A négy és több szobás lakások száma (a három és félszobásokkal együtt) (db)	Épített lakások száma (db)	Az év folyamán épített lakások összes alapterülete (m2)
2015. év	650565	680507	150195	429653	164207	50	487475	6598	300	8560	2146	131	704	808	503		
2016. év	532951	588136	134663	72389	141450	12845	364702		4646	4361	2147	131	704	809	503	1	102
2017. év	571471	600615	118444	262138	104657	15621	444533		4710		2148	131	704	809	504	1	101
2018. év	412954	343559	71487	161849	40371	-	390669	-	4013	-	2148	131	704	809	504		

A kiadások strukturája stabilitást mutat, ugyanakkor a lakásszám változása jól jelzi azt a stagnálást, mely a népességszám alakulásában is megjelent.

Helyzetkép a város vállalkozásairól 1.

Időszak			
	Regisztrált korlátolt felelősségű társaságok száma (db)		
2015. év	107	727	173
2016. év	105	718	171
2017. év	108	721	172
2018. év	105	739	168
	Regisztrált jogi személyiségű vállalkozások száma - GFO'14 (db)		
	Regisztrált jogi személyiség nélküli társas vállalkozások száma - GFO'14 (db)		
	Regisztrált társas vállalkozások száma - GFO'14 (db)		
	Megszűnt vállalkozások száma - GFO'14 (db)		
	Működő jogi személyiség nélküli vállalkozások száma (vállalkozási demográfia szerint) - GFO'14		
	Regisztrált szövetkezetek száma - GFO'14 (db)		
	Regisztrált betéti társaságok száma (db)		
	0 és ismeretlen fős regisztrált vállalkozások száma - GFO'14 (db)		
	1-9 fős regisztrált vállalkozások száma - GFO'14 (db)		
	10-19 fős regisztrált vállalkozások száma - GFO'14 (db)		
	20-49 fős regisztrált vállalkozások száma - GFO'14 (db)		
	50-249 fős regisztrált vállalkozások száma - GFO'14 (db)		
	250-499 fős regisztrált vállalkozások száma - GFO'14 (db)		
	500 és több fős regisztrált vállalkozások száma - GFO'14 (db)		
	Regisztrált önálló vállalkozók száma (db)		
	Működő korlátolt felelősségű társaságok száma (vállalkozási demográfia s... (db)		
	Működő részvénytársaságok száma (vállalkozási demográfia szerint) (db)		

A helyi vállalkozói szféra mérete, változása sem mutatnak mérvadó változásokat, lemozdulást.

Helyzetkép a város vállalkozásairól 2.

Időszak																					
2015. év	45	1	163	7	226	91	103	32	113	66	79	18	5	13	10	3	13	30	2	3	8
2016. év	39	1	151	6	213	88	100	25	121	63	74	14	5	14	11	3	11	27	2	3	8
2017. év	35	1	165	6	216	95	102	19	121	72	78	15	4	11	9	2	8	28	2	4	7
2018. év				5	228	100	108	20	129												
	Működő betéti társaságok száma (vállalkozási demográfia szerint) (db)																				
	Működő közkereseti társaságok száma (vállalkozási demográfia szerint) (db)																				
	Működő egyéni vállalkozók száma (vállalkozási demográfia szerint) (db)																				
	Regisztrált nonprofit gazdasági társaságok száma - GFO'14 (db)																				
	Regisztrált egyéni vállalkozók száma (db)																				
	Regisztrált főfoglalkozású egyéni vállalkozók száma (db)																				
	Regisztrált mellékfoglalkozású egyéni vállalkozók száma (db)																				
	Regisztrált nyugdíjas egyéni vállalkozók száma (db)																				
	Regisztrált östermelők száma (db)																				
	Működő főfoglalkozású egyéni vállalkozók száma (vállalkozási demográfia szerint)																				
	Működő mellékfoglalkozású egyéni vállalkozók száma (vállalkozási demográfia szerint)																				
	Működő nyugdíjas egyéni vállalkozók száma (vállalkozási demográfia szerint) (db)																				
	Működő társas vállalkozások száma a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ágakban (TEÁOR \08: A gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) - GFO\11, GFO\14																				
	Működő társas vállalkozások száma a bányászat, köfejtés, feldolgozóipar, villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás, vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgyűjtés, szennykezelés, szennykezelés, szennykezelés vállalkozási																				
	Működő társas vállalkozások száma a feldolgozóipar nemzetgazdasági ágban (TEÁOR \08: C gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) - GFO\11,																				
	Működő társas vállalkozások száma a vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgyűjtés, szennykezelés nemzetgazdasági ágban																				
	Működő társas vállalkozások száma az építőipar nemzetgazdasági ágban (TEÁOR \08: F gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) - GFO\11,																				
	Működő társas vállalkozások száma a kereskedelem, gépjárműjavítás nemzetgazdasági ágban (TEÁOR \08: G gazdasági ág, vállalkozási																				
	Működő társas vállalkozások száma a szállítás, raktározás nemzetgazdasági ágban (TEÁOR \08: H gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) -																				
	Működő társas vállalkozások száma a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás nemzetgazdasági ágban (TEÁOR \08: I gazdasági ág, vállalkozási																				
	Működő társas vállalkozások száma az információ, kommunikáció nemzetgazdasági ágban (TEÁOR \08: J gazdasági ág, vállalkozási																				

A HELYZETKÉP KIEMELT SZÁMAI, MUTATÓI EGYÉRTELMŰEN JELZIK, HOGY TUDATOS HELYI GAZDASÁGFEJLESZTÉSRE, KEZDEMÉNYEZÉSEKRE VAN SZÜKSÉG A VÁROS FEJLŐDÉSÉNEK MEGALAPOZÁSA ÉRDEKÉBEN.

3. Befolyásoló tényezők - trendek és programok

3.1. Helyi gazdaságfejlesztés általános elvei és célja

A gazdaságfejlesztés egy térség, város fejlesztésének legfontosabb, meghatározó eleme, folyamatos tevékenység, mely **az önkormányzati, non-profit és profitorientált szektor együttes tevékenységének, egymásrautaltságának eredménye.**

Az önkormányzatok, s elsősorban a helyi, települési önkormányzatok képesek kell, hogy legyenek bizonyos forrásokat (adóbevételeket) mozgósítani a gazdaságfejlesztés érdekében. Megkell-e határoznia a város gazdaságfejlesztési koncepciójának a gazdaságfejlesztési prioritásokat?

A gazdaságfejlesztési prioritások meghatározásában **az alapelvek megfogalmazása - azaz milyen jellegű gazdasági fejlesztéseket látnának szívesen a városban - mindenképpen feladata a koncepcióalkotásnak.** Az ágazati, iparági, s kiváltképpen az annál konkrétabb, mélyebb fejlesztési irányok kijelölése már nem célszerű a piacgazdasági környezet közepette.

Az önkormányzatok, regionális, megyei fejlesztési koncepciók megfogalmazásakor is jogosan ódzkodnak a konkrét ágazati, iparági prioritások meghatározásától, hiszen nem vállalhatják fel a vállalkozók befektetési, döntési kockázatait, nem téríthetik el a piaci törvényszerűségeket. Ugyanakkor nem célszerű a teljes mértékű kivonulás a termék-piaci irányok befolyásolásából. **A befolyásolás módszere elsősorban az információk, elemzések készítése, melyek tájékoztatják a vállalkozókat a nemzetközi, országos tendenciákról, bemutatják a helyi gazdasági folyamatok alakulását, ezáltal indirekt befolyásolják a vállalkozói döntéseket.** Mindenképpen szükséges tehát helyi gazdaságelemző csoport működtetése, amely képes pl. az országos iparpolitikai koncepció térségi vonatkozásainak megfogalmazására, a helyi lehetőségek elemzésére, s ezáltal a versenyképes, potenciálisan fejlesztendő területek bemutatására, a vállalkozási döntések támogatására.

A város gazdaságfejlesztési prioritásai kell, hogy tartalmazzanak a kívánatos vállalkozások jellegére, teljesítményére vonatkozó kritériumokat, melyek esetén a vállalkozói kezdeményezések támogatásra számíthatnak. Ilyen prioritásként leginkább megfogalmazásra kerülnek a következők:

- magas jövedelem-termelőképeségű tevékenységek meghonosítása,
- a fejlett technológiát hordozó projektek,
- környezetbarát, környezetet nem szennyező iparágak telepítése,
- kis- és középvállalkozások növekedésének támogatása,
- munkahelyteremtő, a foglalkoztatást javító beruházások,
- a külföldi tőke betelepítésének növelése,
- a lakossági keresletet kielégítő kereskedelmi és szolgáltatási kínálat fejlesztése,
- az idegenforgalom, a turizmus fejlesztését eredményező projektek.

Rövidebb, hosszabb távon célszerű bizonyos prioritáscsoportok kialakítása pl. foglalkoztatás növelő, külföldi tőke megjelenése stb. Nem célszerű, nem kívánatos egy projekten számon kérni az összes prioritást, hiszen ezek egymásnak adott esetben

ellentmondanak pl. high-tech és foglalkoztatás. Különösen „veszélyes” lehet egy támogatási, pályázati rendszer, értékelő kritériumrendszerében mindezek együttes elvárása.

Az önkormányzatok és különösen az ország ezen a részén elhelyezkedő térségek, városok nehezen tudják érvényesíteni gazdaságfejlesztési elképzeléseiket, hiszen a projektek viszonylag csekély számából eredően *nemigen nyílik lehetőség szelekcióra*. A tőkebeáramlás, a beruházások, fejlesztések elmúlt évekbeli gyakorlata nemhogy csökkentette, hanem inkább növelte az országban jelenlévő térségi fejlettségbeni aránytalanságokat, ugyanis a fejlettebb térségek mutatták a jobb beruházás-fogadási feltételeket, valósítottak meg egyre inkább beérő, termelő beruházásokat. Ezen új beruházások hiánya az elmaradott térségekben stagnálást, vagy éppen további gazdasági visszaesést okozott. A piaci szereplők ezen természetes magatartásának kompenzálására aktív, pénzügyi feltételekkel (kormányzati, nemzetközi támogatásokkal) működő területfejlesztésre van szükség. Az önkormányzatok - különösen az elmaradottabb területeken - ma szívesen kell, hogy fogadjanak minden vállalkozói, befektetői elképzelést, hiszen a térségi elmaradottság, a munkanélküliség és kísérő jelenségei komoly kényszert jelentenek a gazdasági aktivitás növelése iránt. A „mindegy mi, csak valósuljon meg” elv, a *„telepítés minden áron” politika kell, hogy szükségszerűen érvényesüljön*. A hazai városok e vonatkozású sikerei is ez irányba terelik az önkormányzatokat, ugyanakkor *egyre több példáját találjuk az ökológiai kockázatok miatti lakossági, közösségi elutasításoknak*.

Szükség van a lehetősége és szándéka, hogy ne kiszolgáltatottan, hanem tudatosan irányítsa a város gazdasági fejlesztését.

A rövidtávú érdekek egyes vélemények szerint veszélyeztethetik a térség hosszú távú arányos fejlődését. Megítélésünk szerint ugyanakkor - éppen az előző megfontolásokból eredően - elsősorban az „irányított, tervezett beruházások” pozitív hatásainak érvényesülését kell kiemelni, nevezetesen:

- a csökkenő gazdasági, szociális feszültségek növelik az önkormányzatok, a térség cselekvési szabadságát,
- a képződő források alapot szolgáltatnak a további tudatos fejlesztési elképzelések megvalósításához,
- a megtelepedett vállalkozások gerjesztik a beszállítói, kooperációs kapcsolatokat,
- pozitív gazdaságélénkítő hatásuk van a térség, a város egyéb gazdasági szereplőire,
- a pozitív befektetői légkör, a külföldi cégek betelepülése növeli a telephely attraktivitását, a térség imázsát pozitívan építi.

Ez az **egymásrautaltság és kölcsönös felelősség, s az az alapján való cselekvés** napjaink nem általános gyakorlata sem itthon, sem külföldön. A profit, üzleti szféra saját törvényszerűségeinek, érdekeinek megfelelő cselekvésével gyakorta kerülhet konfliktusba a térség politikai, társadalmi életének szereplőivel, lakosságával. Gondoljunk csak egy üzem környezetszennyezési problémáira, melynek megoldására nincs kellő ereje, avagy egy korszerűsítés okozta elbocsátásokra, a térség, a város érdekeit nem mindig figyelembe vevő fejlesztési tervek, beruházásokra. Az önkormányzatok támogatási rendszerük megfogalmazásakor közvetlenül avatkoznak be piaci mechanizmusokba, ennek kialakítása

nem véletlenül okoz adott esetben komoly feszültségeket egy térség vállalkozóinak és önkormányzati, politikai testületeinek viszonyában.

A **helyi gazdaságfejlesztésnek** a feladata, hogy sajátos eszközeivel, projektjeivel támogassa a vállalkozások versenyképességének, az azt megalapozó innováció-készségének, potenciáljának javulását, úgy, hogy egy **versenyképes, innováció-és környezet és társadalombarát térséget, feltételrendszert biztosítson**. Napjainkban egy város, egy térség gazdasági helyzetére – az innovatív, dinamikus vállalatok, vállalkozások megléte mellett, s ahhoz kapcsolódóan – további feltételcsomagok bírnak nagy jelentőséggel, úgymint

- a munkaerő kínálatának megfelelő minősége és motiváltsága (humántőke);
- az innováció-releváns szolgáltatások fejlettsége, mint például képzés, tanácsadás, együttműködések koordinálása, finanszírozó intézmények stb.;
- az információs piacok gyors elérésének lehetősége (technika, értékesítési és beszerzési piacok, konkurensok stb.);
- a tudásbázis erőssége, a tőkéhez jutás, beruházás-, fejlesztésfinanszírozás kedvező feltételei,
- infrastrukturális, elérhetőségi, logisztikai feltételek.

A városi versenyképesség a vállalkozói versenyképességre épülően számos tényező, adottság fejlettségében, outputban, teljesítményben jelenik meg, s válik mérhető. A **város versenyképességének legfőbb eredménye, célja a lakosság életszínvonalának, minőségének növelése**, a térségi, városi **jövedelem, ennek meghatározójaként a termelékenységi, foglalkoztatottsági helyzet javítása**.

Az egyik fejlesztési vonulatot a helyi KKV-k készségeinek, fejlesztési-, beruházási- és piaci tevékenységének a támogatása képezi. Az infrastrukturális és telephelyi vonzerő-fejlesztés fontos feltétele a további integrátor vállalkozások megjelenésének, amely a K+F aktivitás, a beruházási tevékenység, s ezáltal az új termék- és technológia-arány javulását, a gazdasági struktúra korszerűsödését eredményezheti, különösen a KKV-kal való összekapcsolódásukkal. Az oktatási-képzési rendszer korszerűsítésére épülő munkaerő kvalifikáltság növelése fontos feltétele a KKV, s az integrátor cégek fejlődésére épülő termelékenység és foglalkoztatottság növekedésnek, ezáltal a jövedelmek és a jólét növelésének.

Mindezen elemzések alapján a gazdaságfejlesztési **stratégiai program – a gyengeségek leküzdése, s az erősségek kihasználása érdekében** - az alábbi törekvéseket kell, hogy támogassa:

- a város gazdaságának továbbra is szüksége van a **külső tőkebevonásra**, a gazdasági teljesítmény növelése, **az integráló** (hálózat és klaszter-szervező) **funkciót is betöltő**, nagy vállalkozások, befektetések megvalósítására.
- **Technológiai változás és a korszerű high-tech, s ezen belül az info-kommunikációs technológiák** nélkül csak rövid, esetleg középtávon lehet növekedést elérni, míg hosszú távon a város gazdasági lépésvesztése állandósul, behozhatatlanná válhat, ezért az elsődleges prioritást a K+F tevékenység megerősítésére épülő, sikeres innovációk támogatásának, ösztönzésének kell adni.
- Csak **tudás- és innováció-orientált gazdaságfejlesztés** lehet sikeres,

- Az innováció-orientált gazdaságfejlesztés **célcsoportjában az integrátorok mellett, azokra épülően alapvetően a kis- és középvállalatok állnak**, s egyre inkább előtérbe kerülhetnek a szolgáltatások, a szabadidő, turizmus, kereskedelem, s a kapcsolódó mezőgazdasági termelés és élelmiszer-feldolgozó tevékenységek is.

3.2. Országos fejlesztési keretek - Borsod-Abaúj-Zemplén Megye fejlesztési, gazdaságösztönzési stratégiájának elemei, mint a program külső keretei

A kormány a területi és települési tervezésben is meghatározó fejlesztési irányokat a Nemzeti Fejlesztés 2030 koncepcióban rögzíti.

A **NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepció** a nemzeti jövőkép elérése érdekében négy hosszú távú, 2030-ig szóló átfogó fejlesztési célt jelölt ki.

- a) értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés,
- b) népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom,
- c) természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme,
- d) térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet.

Az átfogó célok megvalósulása érdekében specifikus és területi célkitűzések kerültek meghatározásra. A célok a társadalom és a gazdaság egészének, valamint minden ágazatnak, térségi és helyi szereplőknek szólnak, így a város számára is kirajzolják azokat a fejlesztési súlypontokat, amelyekre a középtávú fejlesztési feladatok épülhetnek.

A 2021-2027 fejlesztési ciklusban tervezetten 7 fő súlypont köré épülnek a források, melyek helyi leképezési feladatokat is adnak:

- I. vállalkozásfejlesztés és innováció,
- II. energiatünetlenség,
- III. tiszta és biztonságos környezet,
- IV. elérhetőség javítása,
- V. hosszú távon fenntartható munkaerőpiac,
- VI. megújulásra képes humán tőke,
- VII. vonzó és élhető térségek, települések, térségi kapcsolatok.

A megye tervezett fejlettségi állapotát, **jövőképét 2030-ban** az alábbiak jellemzik majd:

„A megyében a lakónépesség csökkenése megáll 2030-ra. A lakónépesség csökkenése a születések számának közel stagnálása, az országos átlagot elérő magasabb élettartam és az elvándorlás mértékének megállása mellett, valamint egészségesebb környezeti feltételek kialakítása valósul meg.

Az ország gazdaságának bővülésével összhangban a gazdaságilag aktív lakosság száma növekszik, miközben bővül a foglalkoztatottság szintje és a munkanélküliség tartósan 10% alá süllyed. A foglalkoztatást segíti az alapfokú iskolai végzettség megszerzésének ösztönzése, illetve a jól működő és a helyi gazdaság igényeihez illeszkedő szak-, felnőtt- és felsőfokú képzési

rendszer működése, valamint az élethosszig tartó tanulást támogató nem formális képzéseket biztosító intézmények. A foglalkoztatás helyzetét javítja a népesség egészségtudatosságának javulása és jobb egészségi állapota, aminek eredményeként csökken a betegszabadságon töltött napok száma és nő az átlagos várható élettartam is.

A gazdaság fejlődésében, így a hozzáadott érték előállítására és a foglalkoztatás szempontjából meghatározóak a megyére jellemző tradicionális iparágak helyi gazdaságba beágyazódott hazai és külföldi tulajdonú vállalatai, valamint a vegyipar, gépgyártás, energiaipar és az infokommunikációs szolgáltatásokon alapuló tevékenységek.

A fejlődés meghatározó sikertényezői:

- a foglalkoztatási központok jó elérhetősége,*
- a jól képzett és hatékonyan dolgozó munkaerő, illetve*
- a helyi kutatás-fejlesztési központokkal való együttműködések.*

Az országos átlagot meghaladó mértékben növekszik a megyében a feldolgozóipari és a szolgáltató ágazatok vállalatainak hozzáadott értéke, elsődlegesen a foglalkoztatási központokban - ezek közül is kiemelten Miskolcon - beruházó vállalatok teljesítményének köszönhetően. Miskolc európai munkamegosztásba bekapcsolódott egyetemével és kutatóintézetével regionális hatású elismert gépipari, mechatronikai és nanotechnológiai innovációs központ. A foglalkoztatás és az aktív lakosság számának bővülésével párhuzamosan egyre nagyobb igény jelentkezik a helyi kkv szektor által nyújtott szolgáltatások és előállított termékek vásárlására.

A megye természeti erőforrásainak - 2010-hez képest - magasabb szintű hasznosítása valósul meg és ez fenntartható módon történik.

Bővül a mezőgazdaság termékkibocsátása és export értékesítése, különösen a zöldség-, gyümölcs-, kertészeti ágazatban történő foglalkoztatás növeléssel párhuzamosan. A mezőgazdasági tevékenységnél hangsúlyos a táji adottságoknak leginkább megfelelő termékek termesztése és helyben történő feldolgozása, illetve a nemzetközi szinten híres Tokaji borvidék értékeinek megőrzése és nemzetközi versenyképessége. Bővül az külpiaci értékesítés és a helyi piacra előállított, főként mezőgazdasági alap és feldolgozott termékek köre, melynek részese a közösségi alapú foglalkoztatás is.

A megye energia-felhasználásának több mint fele megújuló energiaforrások (elsősorban biomassa, ez kiegészítve nap, szél, geotermia és egyéb korszerű technikák) hasznosításával és a szénbányászaton alapuló saját energia-előállítás révén egyre hatékonyabban valósul meg.

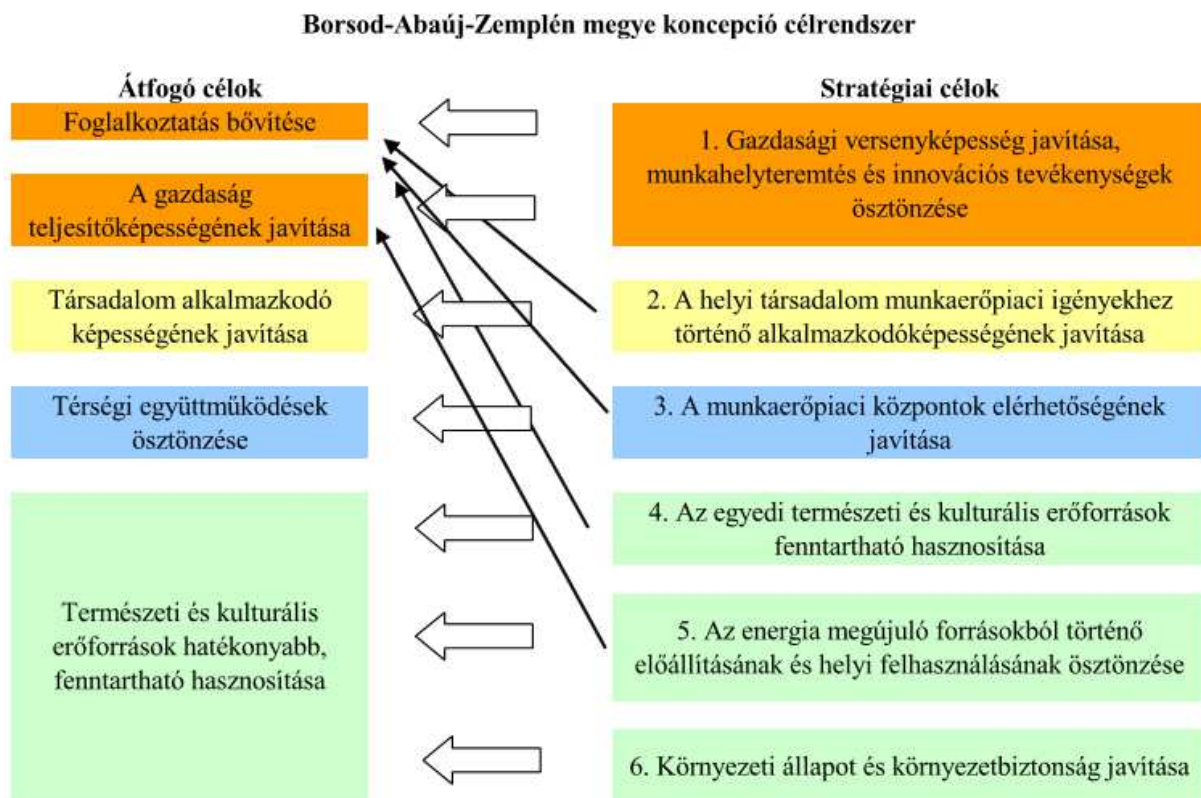
A megyében meghatározó foglalkoztatási körzetek alakulnak ki, melyek között kiegyensúlyozott együttműködés valósul meg:

1) Borsodi ipari tengely: Miskolc Tiszaújváros Kazincbarcika– Ózd foglalkoztatási központokkal; 2) Zemplén – Tokaj-Hegyalja (Bodrogköz) térsége: Sátoraljaújhely- Sárospatak-Szerencs-Tokaj központi településekkel, illetve az 3) Abaúji-Csereháti területek, valamint 4) Mezőkövesd térsége.

A foglalkoztatási körzeteket jó minőségű, karbantartott vasúti, illetve közúti közlekedési hálózat, alágazatok között racionálisan megosztott és a foglalkoztatáshoz, az oktatási intézményekbe, közintézményekbe való eljutáshoz illeszkedő jól szervezett közösségi közlekedés jellemezi.

A szegényebb, döntően romák lakta települések még mindig a megyei átlagnál alacsonyabb képzettséggel és foglalkoztatással jellemezhető közösségeinek felzárkóztatását aktív szociálpolitikai és a foglalkoztatáshoz, egészségügyhöz, oktatáshoz és kulturális tevékenységekhez kapcsolódó állami támogatási intézkedések segíti a civil szféra bevonásával.

A foglalkoztatás ösztönzése mellett egyre az érintett intézmények egyre komolyabb eredményeket érnek el az esélyegyenlőség biztosítása és a hátrányok kompenzálása terén. Az intézkedések hatására ezen társadalmi csoportok is növekvő számban kapcsolódnak be a munka világába és a bőségesen rendelkezésre álló munkaerő hatására egyre gyakrabban jelennek meg elsősorban feldolgozóipari vállalkozások a megye foglalkoztatási szempontból hátrányos nehéz helyzetben lévő területein is.

A megye vonzó befektetési helyszín, elsődlegesen a feldolgozóipari befektetők számára. Az egyedi természeti és kulturális értékek, intézmények növekvő számú igényes látogatót vonzanak. A megye települései biztonságos lakó- és vállalkozási környezetet kínálnak. A társadalom megújulásával, a környezeti minőség javulásával és a gazdaság fejlődésével párhuzamosan a települések szolgáltatásai bővülnek, a településkép egyre rendezettebbé és vonzóbbá válik. Ezen tényezők és a szakszerű marketingtevékenységek eredményeként

Borsod-Abaúj-Zemplén megye elmaradottságát és a nehézipari-bányászati örökség kedvezőtlen hatásait magán viselő képét egy dinamikusan fejlődő, jövőorientált ipari térség képe foglalja el a köztudatban.

A megyei program prioritásai

Prioritás: Kutatás-fejlesztés és innováció

A prioritás célja, hogy ösztönözze a gazdaságban hasznosuló alkalmazott kutatási és kísérleti fejlesztési tevékenységeket, amelyek a vállalkozások, a felsőoktatási intézmények, a kutató intézetek és a hídképző intézmények közötti együttműködésekben alapulnak. Ehhez teremtdjenek meg a modern és korszerű technológiák telepítésének műszaki és környezeti feltételei, a hálózatosság lehetőségei, továbbá az innovációs folyamatok eredményeként létrejövő termékek, technológiák, módszerek és eljárások piacra vitelének feltételrendszerei.

Innováció-orientált vállalati fejlesztés – Tudástranszfer - Tudásbázis fejlesztése

Prioritás: Vállalkozások versenyképesség javítása és foglalkoztatás ösztönzése alprogram

A prioritás megvalósítása hozzájárul a megyében működő vállalkozások versenyképességének a javításához, illetve a foglalkoztatás bővítésének elősegítése érdekében a termelő kapacitások fejlesztéséhez és új vállalkozások megyébe való letelepedésének ösztönzéséhez.

Mikro- és KKV-k termék és technológia fejlesztése, munkahelyteremtése

Nagyvállalatok foglalkozásbővítő beruházásai

Hálózati együttműködések egyes ágazatokban

Üzleti infrastruktúra fejlesztése (ipari park, iparterület, logisztikai központ, inkubátorház, üzleti szolgáltatóház)

Befektetés-ösztönzés

Vállalkozások képzése, információs támogatás

Prioritás: A társadalom alkalmazkodó-képességének javítása

A prioritás tengely hozzájárul a foglalkoztatás bővítésének elősegítéséhez azáltal, hogy a foglalkoztatási, képzési, egészségfejlesztési programokkal elősegíti a munkavállalók jobb munkaerőpiaci alkalmazkodó-képességét. Továbbá a prioritás tengely hozzájárul a társadalmi összetartozás elősegítéséhez, így a szociális biztonság megteremtéséhez.

Hátrányos helyzetűek komplex társadalom-fejlesztési programja

Nők munkába állásnak ösztönzése

Idősek, fogyatékkal élők ellátása

Közoktatás, szakképzési programok és infrastruktúra-fejlesztések

Egészségügyi létesítmények szakmai fejlesztése

Egészségfejlesztési és prevenció programok

Kulturális programok

Prioritás: Közlekedés, a munkaerő-piaci központok elérhetőségének javítása

A közlekedés-fejlesztés javítja a megye elérhetőségét mind hazai és nemzetközi, főleg szlovákiai viszonylatokban, illetve elősegíti a munkaerőpiaci központok megközelítését, ami bővíti a foglalkoztatási lehetőségeket. A közlekedés-fejlesztés eredményeként javul a közösségi közlekedési szolgáltatások minősége, illetve a közlekedési biztonság is.

Főutak korszerűsítése, bővítése (1-3 számjegyű utak)

Mellékutak felújítása, korszerűsítése, bővítése (4-5 számjegyű utak)

Vasúti fejlesztések

Önkormányzati utak felújítása, korszerűsítése és építése

Kerékpárutak építése külterületen, települések között

Közösségi közlekedést javító beruházások, települési gyalogos, kerékpáros,

multimodális kapcsolatok fejlesztése és egyéb közlekedésbiztonsági fejlesztések

Prioritás: Energetika Az energia megújuló forrásokból történő előállításának és helyi felhasználásának ösztönzése

Az energetikai fejlesztések hozzájárulnak a térség belső erőforrásainak (pl. víz, szél, biomassza, hulladék) energetikai célú hasznosításához, illetve az épületek energetikai szempontból történő hatékonyabb üzemeltetéséhez, ami hosszútávon a működtetési költségekben megtakarítást jelent mind a lakosság, a vállalkozások, illetve az állami, önkormányzati intézmények számára.

Épületek energiatakarékos felújítása és megújuló energia alkalmazása

Távűtőművek korszerűsítése és fejlesztése

Megújuló energiatermelő kiserőművek és rendszerek fejlesztése

Prioritás: Mezőgazdasági termelés és feldolgozás, helyi termékek

A mezőgazdasági tevékenységek fejlesztése nemcsak a megye belső potenciáljának, mint a termőföld, illetve mezőgazdasági termelési lehetőségeink fenntartható és hatékonyabb hasznosításához járul hozzá, hanem a támogatások eredményeként várható a mezőgazdaságban foglalkoztatottak számának a bővülése is.

Mezőgazdasági termelés versenyképességének javítása

Mezőgazdasági termékek feldolgozása, helyi termékek előállítása

Prioritás: Turizmus

A turizmus elsődlegesen a belső erőforrások, mint természeti értékek, kulturális örökségek fenntartható hasznosítása révén segíti elő új szolgáltatások létesítését, illetve a turisztikai vállalkozások hatékonyabb működését. A beavatkozások célja a vendégforgalom bővülése, ami jövedelem és kis mértékben foglalkoztatás bővüléssel is jár a megyében.

Turisztikai vonzerő és szolgáltatás fejlesztése

Turisztikai szolgáltatások szervezése

Turisztikai együttműködések szervezése

Prioritás: Környezeti állapot és környezetbiztonság javítása

A környezet minősége, illetve biztonsága alapvetően határozza meg a megye fejlődési lehetőségeit, ezért fontos, hogy a környezet állapota megóvásra kerüljön is biztosítottak legyen fenntartható fejlődés szempontjai.

Ár- és belvízvédelmi beavatkozások

Hulladékgazdálkodás

Szennyvízkezelés

Ivóvízrendszerek korszerűsítése

Természeti, táji és kulturális örökség értékek megóvása

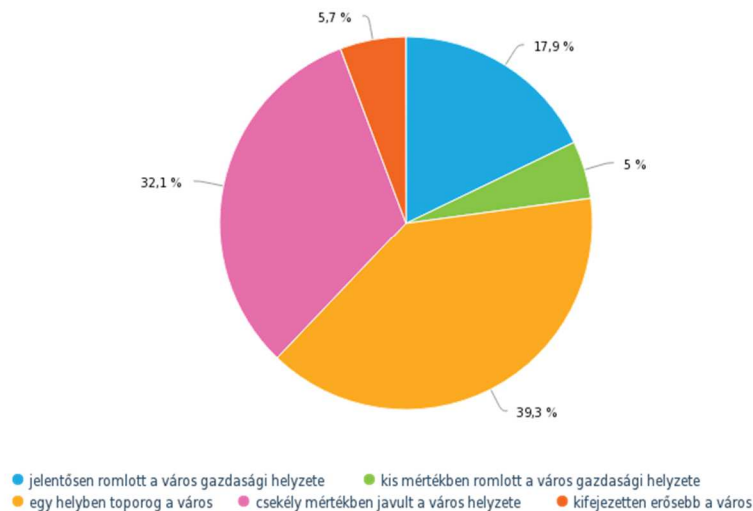
Tájrehabilitáció

A levegő- és zajszennyezettség csökkentése

3.3. Szikszó lakosságának és vállalkozóinak véleménye – elvárásai a gazdasági programhoz kapcsolódó témákban

Április hónap elején kérdőív segítségével kérdeztük meg a szikszói lakosság és vállalkozásainak véleményét a város gazdasági állapotával kapcsolatos elégedettségéről, elvárásairól, javaslatairól. Elektronikusan és papír alapon is kitölthető lakossági megkérdezésen 140 -en vettek, részt míg 11 vállalkozó válaszolt online módon.

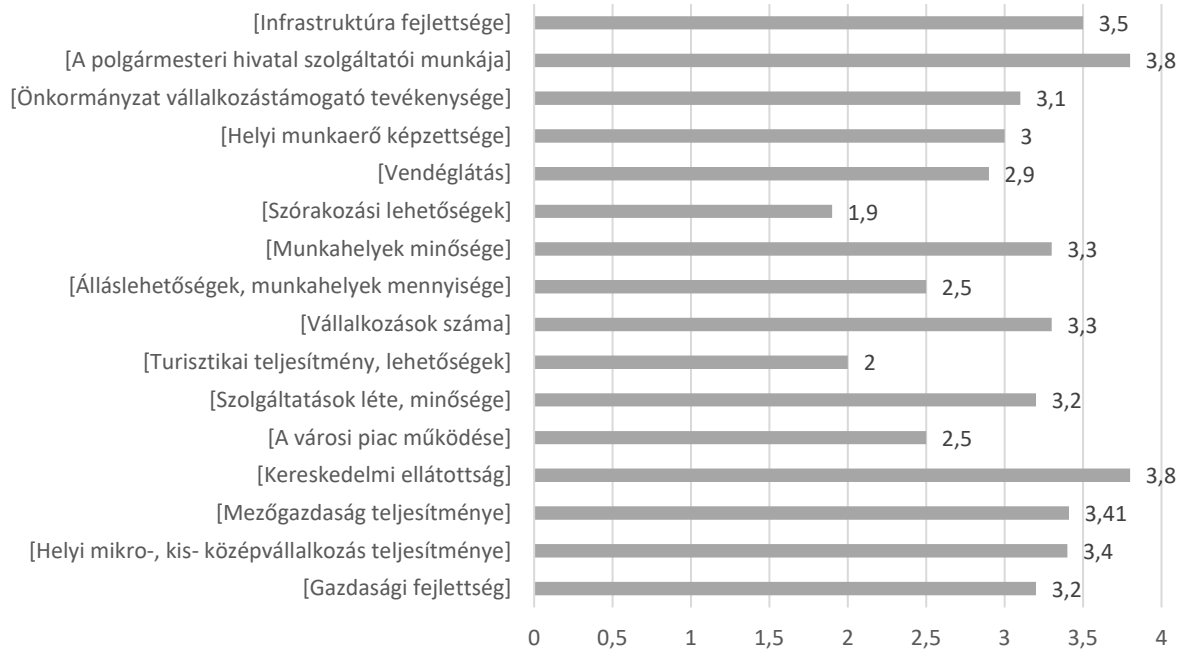
Hogyan ítéli meg Szikszó elmúlt évtized alatti gazdasági fejlődését?

Láthatóan a szikszóiak (s hasonlóan, kicsit pozitívabban a vállalkozások sem) nem elégedettek az elmúlt öt év helyzetváltozásával, csak egyharmaduk érzékelt pozitív változást, többségük toporgásként, vagy visszaesésként élte azt meg.

A jelenlegi állapotokkal sem elégedettek, miként azt az alábbi táblázat mutatja.

Hogyan értékeli Szikszót az alábbi tényezők terén (1-7 skála)

Mire költenék a város pénzét a szikszóiak?

Az adóforintok elköltésében a válaszadók – sajnos, de jogosan olyan dolgokra költenének, melyek fejlesztésén már túl kellene lennünk - az utak-járdák, a közbiztonság, az egészségügyi alapellátás, a környezet védelmére, a zöldterületek növelésére, kerékpárutak kialakítására,

s csak utána jelennek meg a jövőnk minőségibb életét formáló hagyományápoló-kulturális, sportolási, turisztikai célú kiadások, okos város informatikai fejlesztések, a képzés, a közösségépítés.

A lakosság elsősorban, miként a vállalkozások is a kereskedelemben, a mezőgazdasági termelésben látják **a kívánatos fejlesztési irányt**, s nem lévén szikszói előzményei, érthetően óvatos, de támogató a turisztikai piaci, az innovatív, kreatív ipari fejlesztések iránt.

	Kívánatos fejlesztési irány	Relevancia
1.	kereskedelem fejlesztése, új üzletek, bevásárlási lehetőségek bővítése,	3.1
2.	mezőgazdasági termelés, helyi termékek és feldolgozásuk fejlesztése	3.1
3.	turisztikai attrakció fejlesztése, szálláshely és vendéglátás-szolgáltatások	3.3
4.	új technológiákra, informatikára épülő innovatív, "kreatív ipari", és tudásszolgáltató-vállalkozások,	3.5
5.	ipari vállalkozások, kézműipari tevékenységek fejlesztése	3.9
6.	oktatási, szakmai képzési, továbbképzési intézmények, szolgáltatások fejlesztése	4.1

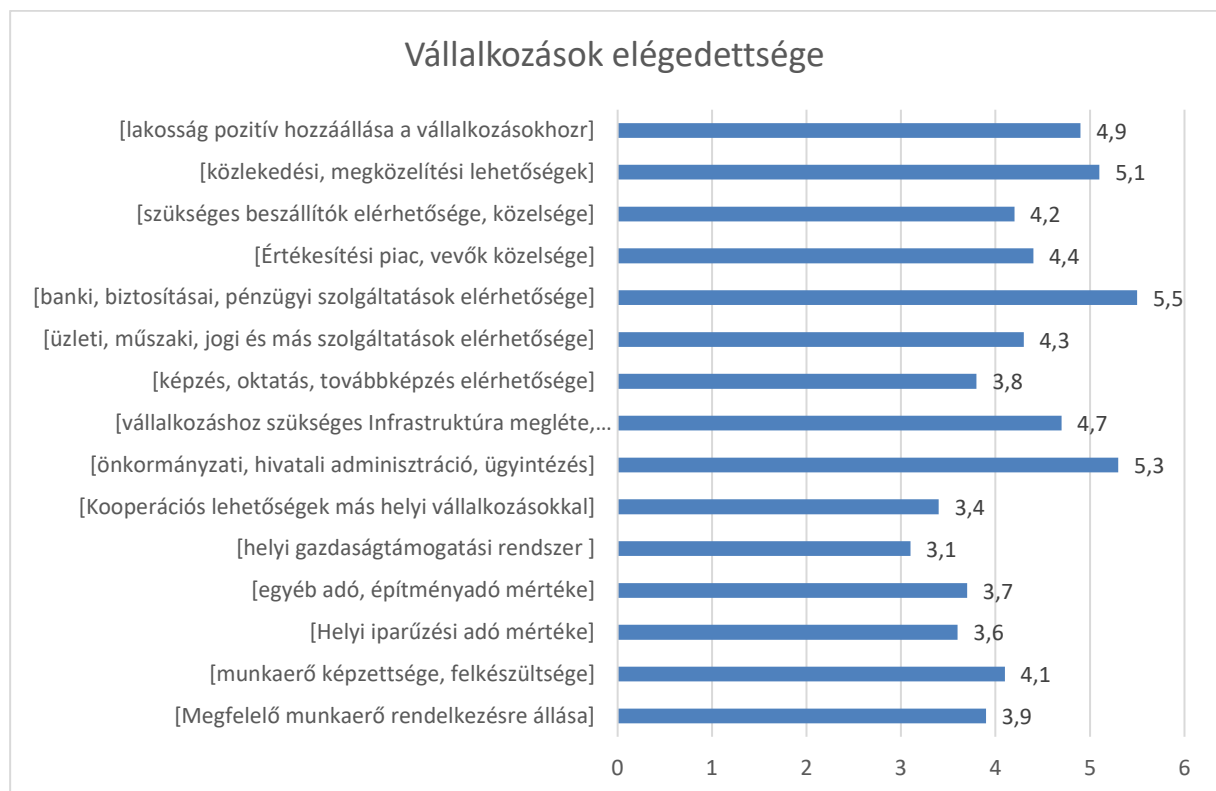
A vírus okozta turizmus-krach idején különösen érthetőnek tartom ezt, ugyanakkor turizmusfejlesztőként meggyőződésem, hogy ez a válsághelyzet olyan új keresleti irányokat erősít majd meg, ahol Szikszó, egy kisváros számára is elérhető lehetőségek teremődnek.

Milyen vállalkozásokat hiányol, melyeket látna szívesen a városban?

	1	2	3	4	5	6	7
nagyvállalatok	19 (13,6 %)	17 (12,1 %)	24 (17,1 %)	29 (20,7 %)	20 (14,3 %)	15 (10,7 %)	16 (11,4 %)
kis- és középvállalkozások	3 (2,1 %)	4 (2,9 %)	10 (7,1 %)	30 (21,4 %)	40 (28,6 %)	29 (20,7 %)	24 (17,1 %)
termelő (ipari, kézműipari) vállalkozások	4 (2,9 %)	2 (1,4 %)	15 (10,7 %)	27 (19,3 %)	30 (21,4 %)	35 (25 %)	27 (19,3 %)
mezőgazdasági, élelmiszerfeldolgozó	2 (1,4 %)	3 (2,1 %)	19 (13,6 %)	25 (17,9 %)	30 (21,4 %)	26 (18,6 %)	35 (25 %)
oktatási szolgáltatások, nyelvi, szakmai továbbképzések	0	5 (3,6 %)	20 (14,3 %)	34 (24,3 %)	29 (20,7 %)	20 (14,3 %)	32 (22,9 %)
szórakozó-, vendéglátóhelyek	5 (3,6 %)	9 (6,4 %)	5 (3,6 %)	21 (15 %)	31 (22,1 %)	28 (20 %)	41 (29,3 %)
háztartási, javító szolgáltatás	6 (4,3 %)	5 (3,6 %)	10 (7,1 %)	24 (17,1 %)	27 (19,3 %)	25 (17,9 %)	43 (30,7 %)
kertészet	7 (5 %)	7 (5 %)	20 (14,3 %)	26 (18,6 %)	25 (17,9 %)	29 (20,7 %)	26 (18,6 %)
fodrászat, kozmetika	18 (12,9 %)	18 (12,9 %)	16 (11,4 %)	42 (30 %)	30 (21,4 %)	6 (4,3 %)	10 (7,1 %)
edzőterem, fitness	12 (8,6 %)	14 (10 %)	22 (15,7 %)	29 (20,7 %)	24 (17,1 %)	11 (7,9 %)	28 (20 %)
ruházati kereskedő, bolt	9 (6,4 %)	7 (5 %)	23 (16,4 %)	27 (19,3 %)	23 (16,4 %)	24 (17,1 %)	27 (19,3 %)

mezőgazdasági eszközök bolt	13 (9,3 %)	6 (4,3 %)	22 (15,7 %)	35 (25 %)	29 (20,7 %)	14 (10 %)	21 (15 %)
élelmiszer bolt	13 (9,3 %)	14 (10 %)	17 (12,1 %)	30 (21,4 %)	31 (22,1 %)	19 (13,6 %)	16 (11,4 %)
háztartási cikkek	9 (6,4 %)	13 (9,3 %)	17 (12,1 %)	35 (25 %)	23 (16,4 %)	16 (11,4 %)	27 (19,3 %)
papír-írószer	8 (5,7 %)	21 (15 %)	15 (10,7 %)	42 (30 %)	27 (19,3 %)	10 (7,1 %)	17 (12,1 %)
számítástechnika, műszaki cikkek	10 (7,1 %)	17 (12,1 %)	12 (8,6 %)	35 (25 %)	28 (20 %)	11 (7,9 %)	27 (19,3 %)
illatszer	14 (10 %)	13 (9,3 %)	22 (15,7 %)	45 (32,1 %)	19 (13,6 %)	13 (9,3 %)	14 (10 %)

Szigorú lakossági elvárások jelentek meg a kérdőívekben, például a minőségi foglalkoztatás, a városi infrastruktúra fejlesztés mellett a kereskedelmi, vendéglátó-szórakozási lehetőségeket biztosító vállalkozások számának növekedése iránt is.

A megkérdezések egyértelmű tapasztalata, hogy a jelenlegi, érzékelt nehézségek, gondok ellenére mind a lakosság, mind a vállalkozások pozitív várakozásokkal, bizalommal vannak a város gazdasági fejlődésé, fejlesztési lépéseink iránt, a jelenlegi gondjaink, válsághelyzet ellenére is.

A következő öt évben hogyan fog alakulni Szikszó gazdasági helyzete?	lakosság	vállalkozások
Kifejezetten erősebb lesz a város gazdasága	38,6 %	36,4 %
Kis mértékben javulni fog a város gazdasága	54,3 %	54,5 %
Egyhelyben fog toporogni a város	7,1 %	0 %
Kis mértékben romlani fog a város gazdasági helyzete	0 %	9,1 %
Jelentősen romlani fog a város gazdasági helyzete	0 %	0 %

A gazdaság fejlesztése, növelése érdekében újra kell tervezni az adó-rendeleteinket, kialakítani a helyi kis- és középvállalkozásokat jobban segítő kedvezményi és szolgáltatási, szakmai támogatási rendszert, s igazítani ehhez majd következő évek költségvetésének tervezését is. Az ez évi – egyébként is szűkös - költségvetés felborítja a válsághelyzetet, a többletkiadásokkal, a megnövekvő szociális feladatokkal, a kormány általi adó-átcsoportosítással egyaránt. Bízunk benne, hogy terveinket csak időben rendezzi át a járvány, alapjaiban folytathatjuk a tervezett munkát.

3.4. Az előző gazdasági program (2014-19) és értékelése

Az előző gazdasági program jól fogalmazza meg a cél-hierarchiáját, a lakosság életminőségének megőrzését, javítását, a népességmegtartó erő növelését, városfejlesztési elképzelések megvalósítását, a helyi gazdaságfejlesztés iránti elkötelezettséget, s az ide települő vállalkozások támogatását.

Ugyanakkor nem képez stratégiát, programokat, hanem az egyes beavatkozási területekre vonatkozó magatartási elveket, esetleges változtatási irányokat foglalja össze, úgymint *adópolitika, városüzemeltetés-fejlesztés, nyilvánosság, oktatás, egészségügy, foglalkoztatás, szociálpolitika, nemzetiségek, közbiztonság, kultúra, sport, egyházi közösségek, Szikszó zöldebb, ifjúságpolitika, idősbarátság önkormányzat*.

Ugyanakkor a megfogalmazott szándékok, kezdeményezések mellé nem illeszkedik semmilyen realizálást segítő program, programozás és konkrét projektek, intézkedések köre.

Vélhetően ennek is tudható be, hogy a tervezett beavatkozások többsége nem valósult meg, s azok közül a célszerűek, aktuálisak, támogatandóak újfent bekerülhetnek a jelen gazdasági programba.

3.5. A társadalmi-gazdasági helyzet összefoglalása

Az elmúlt évtizedben Szikszó számára új lehetőségek nyíltak meg arra, hogy történelmi fejlődésére, kulturális hagyományaira, földrajzi elhelyezkedésére, a kisvárosi adottságaira és egy vállalatcsoport dinamikus növekedésére épülően gyors fejlődésnek induljon.

Ugyanakkor az átgondolatlan városfejlesztés, a rövidtávú gondolkodásra, rossz vagyongazdálkodásra, s nem a város integrált fejlesztésére épülő városvezetési gyakorlat vezetett ahhoz, hogy az elmúlt évek korábbiainál jelentősen nagyobb forrásai „elherdálására kerültek”, s megrekedt a város fejlődése. Az alapvető infrastrukturális fejlesztések sem történtek meg, romlott a helyi, saját vállalkozásokra épülő lakossági szolgáltatások színvonala (egy-egy vállalkozás és önkormányzati szolgáltatás üdítő kivétele mellett), s folytatódott a lakosság, s különösen a fiatalok elvándorlása. A családi építkezések szinte nullára estek vissza, a város mind lakossági mind vállalkozási vonzereje gyengült, s nem sikerült a Hell mellé ténylegesen fogadóképes iparterületet sem kialakítani, míg a belterületi iparfejlesztési próbálkozások jórészt romboló hatásúak, illetve inaktívak lettek.

Ha vázlatosan áttekintjük az eddigi elemzéseket, akkor az alábbi súlypontokból, tényezőkből indulhatunk ki a gazdasági program megfogalmazásakor:

Lehetőségek	Veszélyek
Felértékelődik, vonzóbbá válik az ún. kisvárosi életforma, különösen egy nagyváros közelség, adottságában kedvező helyzetben	A kialakult gazdasági válsághelyzet nemzetközileg és itthon is tovább mélyül, elhúzódik.
A turisztikai kereslet drasztikus átalakulása kedvező a jól felépített kisvárosi kínálat számára	Az autóipart érintő válság meghaladja a várakozásokat.

A kormányzati támogatáspolitikai deklarált kiemelt várostípusa a következő években a „kisváros”, a kisvárosfejlesztési program	A COVID vírussal kapcsolatos egészségügyi helyzet további – egészségügyi, gazdasági, társadalmi - bizonytalanságokat okoz, tart fenn
Az M30 megépülés új, kedvezőbb városfejlesztési lehetőségeket teremt	A kormányzati szabályozás, az iparűzési adó felhasználhatóságának átrendezése, illetve egyéb forrásszűkülés
A nemzetközi és hazai gazdasági és társadalmi együttműködési készség növekedése az erőforrások hatékonyabb kihasználását teszi lehetővé a városoknál is,	A technológiai, gazdasági megújulás gyorsan – mielőtt még felkészülnénk - rendezi át a városok versenyhelyzetét
Az új, smart technológiák alkalmazására épülő városfejlesztés gyorsabb felzárkózást eredményez	
A Hell csoport – déli iparterülethez kapcsolódóan megvalósuló szálloda-beruházása és turisztikai attrakciófejlesztése meggyorsítja a város ezirányú fejlesztési lehetőségeit	
Erősségek	Gyengeségek
Előnyös megközelíthetőség, kedvező természetföldrajzi adottságok, nagyvárosi közelség	A hiányzott városfejlesztési jövőkép és átgondolatlan gyakorlat miatt rendezetlen, elhanyagolt városkép jellemző
Városfejlődést meghatározóan befolyásoló országos, nemzetközi jelentőségű vállalatcsoport beruházásai, működése,	Tragikus infrastruktúra állapotok (út, járda, víz, szennyvíz, világítás, zöldterület stb.)
Kedvező városszerkezeti adottságok, belváros, Magyar-hegy, Vadász-patak, potenciális városépítési lehetőségek,	Pesszimista (bár bizalmi fordulat előtt álló) városhangulat
Elkötelezett helyi kis- és középvállalkozói kör, szakmai szolgáltatók jelenléte,	Összességében a kis- és középvállalkozások, szolgáltatók gazdasági ereje gyenge, alacsony a helyben-foglalkoztatás
Oktatási-képzési feltételek, adottságok, kulturális, műveltségi kompetenciák	Hiányzó önkormányzati helyi gazdaságfejlesztési aktivitás
Történelmi múlt, hagyományok – helyi identitásértékek, melyek belső és külső vonzerőt is jelenthetnek	

4. A város fejlesztésének stratégiai céljai, prioritásai

Szikszó város új, 2019-ben tisztségbe lépett vezetésének és Képviselő testületének határozott törekvése, hogy nyílt, határozott, konszenzusra törekvő város-irányítási módszerekkel visszatérjen a klasszikus értékekhez, alapelvekhez

- **Szikszó város alapvető célja:** a lakossági életminőség növelése – a vonzó lakóhely megteremtése – s ennek érdekében, szolgálatában vonzóvá kell tenni a várost a gazdasági-vállalkozási szféra számára is, hiszen megbecsült munkahelyek, színvonalas szolgáltatások és abból képződő jövedelmek nélkül nincsenek, nem teremthetőek meg a nyugodt kisvárosi élet kulturális-környezeti-infrastrukturális feltételei.

- **A vonzó város megteremtésének alapfeladata** egy átgondolt városfejlesztési koncepció megfogalmazása, a város erre épülő tudatos pozicionálása, a hiányzó „Szikszó-márka” megfogalmazása, építése annak érdekében, hogy legyen egy szakmai, logikai fejlesztési keret, melyet lehet szeretni, amelyért lehet értelmesen dolgozni.
- Ennek a koncepciónak, tervnek ateljes kibontása majd az **ún. integrált településfejlesztési középtávú koncepcióban, stratégiai programban kerül részletezésre**, az akcióterületi súlypontok együttes megtervezésével.

A jelen Gazdasági Program – mint első stratégiai dokumentum – ugyanakkor már fel kell, hogy vázolja a város pozicionálásának, márképítésének főbb elmeit, hogy a gazdasági prioritások már azt tükrözdhessék. Ezek a következők:

3. **Szikszó országosan ismert, elismert város kell hogy legyen**, melyet nemcsak a Hell jelenléte, hanem a tudatos városfejlesztési, egyedi szakmai, gazdasági, kulturális és turisztikai teljesítménye hitelesít.
4. Városunk fő üzenete, márkamagja: **„Szikszó erőt ad”**
  - Az új üzenet **megújulást, újat teremtést, optimizmust, határozottságot** tükröz, melyet alapvetően újonnan, új programokkal, fejlesztésekkel hitelesítünk,
  - Napjainkban **a kreativitás, az innováció, az együttműködés, a fenntarthatóság, a helyiérdek-alapúság** határozzák meg a városok versenyképességét, fellendülését, melyet Szikszó esetében is megvalósítandónak tartunk.
  - A **„kisvárosi státusz” felértékelődő, trendi, vonzó „életforma”**, melynek igazi megfogalmazása országosan is most formálódik, s várhatóan kiemelt figyelmet, szakmai lehetőséget, kormányzati támogatást és érintetti érdeklődést, keresletet indikál.

„Szikszó erőt ad” – márképítés tervei keretében olyan várost építünk,

- **mely képes erőt adni polgárainak.** (a tudás, a kreativitás, a kultúra-szórakozás, a közösség, az egészség, a kényelem, a vonzó munka- és vállalkozási lehetőség, a biztonság ... erejét)
- **mely képes erőt adni vállalkozásainak, cégeinek** (az infrastruktúra, az oktatás, a tudás-képzettség, a kreativitás, a szakmai- és pénzügyi erőforrás, a kooperáció-hálózati pozíció, a kapcsolat ...erejét)
- **mely képes erőt adni a vendégeinek, turistáinak** (az autentikus, a slow és kreatív turizmus szemléletére épülő kínálatával, a helyi értékekre, összehangolt vállalkozói-lakossági-közösségi turisztikai teljesítményekre épülő ... desztináció erejét)
- Szikszó – képe, üzenete egy **kreatív „fellendülőváros”** – a következő években figyelmet kiérdemlő, prosperáló, kiugró teljesítményű **„bumm-város”** (kreatív turizmus – kreatív üzlet – kreatív élet) ((Szikszó – **power for us – Prospericity –boomcity** - creative city to boom –creative journey - creative business - creative life. (bár városmarketingben egyre gyakrabban használt kifejezés a creative, a konkrét marketingprogram majd formálja az üzeneteket))

A programot megalapozó külső-belső elemzésekből, megkérdezésekből is kiolvashatóan az alábbi gazdasági program **prioritásokat, elveket** fogalmaztuk meg:

11. **Nyílt – tudatos szakmai és közösségi tervezés** - a szikszóiak „mozgósítása” - helyi közösségek iniciálása, támogatása, különösen a fiatalok, a kreatív emberek, a vállalkozók, a vállalkozni akarók megnyerése.
12. A város **forrásait alapvetően nem a lakossága megadóztatásából kívánja biztosítani**, a helyi adók, illetékek, lakossági terhek alapvetően a felelős, városszerető, racionális magatartás, a környezeti-társadalmi értékek tiszteletének ösztönzését szolgálják. Fejlesztési és működési költségeket a város fő bevételeként a kötelező feladatok ellátására biztosított **állami források, a hazai, kormányzati és nemzetközi pályázatok mellett alapvetően a gazdasági, vállalkozói szereplők helyi iparüzési, s ingatlant terhelő adókból, s projektalapú-finanszírozásból kívánja biztosítani**.
13. Kiemelt fejlesztési, forrásfelhasználási prioritás **az elhanyagolt infrastruktúrájának** (víz, szennyvíz, világítás, csapadékvízvezetés), az **utak-járdák-terek korszerűsítése** - a Szikszó fizikai, **városképi megjelenésének, rendezetlen állapotainak** a tudatosan sorba-rendezett fejlesztése, **megszépítése**.
14. **A város iparfejlesztési és lakóövezeti-életminőségi funkcióinak tér-használatilag markáns szétválasztása, harmonizálása, annak érdekében, hogy nyugodt életfeltételeket tudjunk biztosítani**.
15. Vonzó **déli-iparterületi kínálat**, befektetési lehetőségek feltételeinek **kialakítása** és az ott megvalósuló **hatékony nagy-beruházások érdekében folytatandó befektetésszervezői, marketing tevékenység**.
16. **Társadalmi és üzleti értékek, érdekek integrálása** – azaz üzletileg kedvező megtérüléseket biztosító, ugyanakkor a város társadalmi, közösségi értékeit, elvárásait tisztelő projektek, kombinált finanszírozási források, realizálási megoldások alkalmazása **alapvető magatartási elvünk**.
17. **Célunk országos kisvárosi mintastratégia** - városfejlesztési program **kialakítása** – új szemléletű – **hálózati alapú partnerségi - térségi, országos és nemzetközi szakmai-, vállalkozói-, tudományos- és lakosságot, fiatalok érintő együttműködési rendszert működtető** gazdasági programmal.
18. A város **helyi gazdasági szereplőinek teljesítmény-növelését** az alábbi súlyponti területeken, a következő **fejlesztési irányokban célszerű ösztönözni**:
  - a. mezőgazdasági termékek, élelmiszer termelése és feldolgozása,
  - b. helyi termék, kézműipar és kisipari feldolgozások,
  - c. különböző szolgáltatások – ipari, műszaki, építőipari, javító, informatikai, kereskedelmi, üzleti, oktatási, lakossági kényelmi és más szolgáltatások
  - d. turisztikai kínálat által integrálható termelői, szolgáltatói tevékenységek (élelmiszer, iparcikk, szálláshely, vendéglátás, kulturális szolgáltatások, rendezvények, személyi szolgáltatások és más üzleti-piaci szolgáltatások

19. A város gazdasági programjának **két fontos működési elve a program és a projekt-orientáltság**, mely azt jelenti, hogy minden elképzelés „berendeződik egy programba, valamilyen szempontból közös tartalmi, tevékenység-csomagba, melyben egymáshoz kapcsolódó, egymást feltételező, segítő projekt-elemek vannak. A projekt-orientáltság pedig azért fontos, hogy a konkrét lépéseknek legyen „eleje-vége”, azaz konkrét célok, lépések, eredmények, elvárások által ténylegesen megvalósítandó.
20. **Stratégiai partnerség, megállapodás a HELL Csoport cégeivel**, döntéshozóival a város számára meghatározó gazdasági szereplővel a közös érdekek alapján, támogató együttműködéssel fontos városi stratégiai kezdeményezések ösztönzője, támogatója.

A Gazdasági Program egy olyan program és projektrendszer vázolatja, ahol az egyes elemek szorosan összefüggenek - s véleményünk, szándékaink szerint - együttesen képezik a város jövőjét formáló elképzeléseinek a megvalósítási kereteit. A középtávú tervünkben **a következő 4-5 évre elérendő célként az alábbiakat fogalmazhatjuk meg:**

9. **A város lakóinak száma – százas nagyságrendben - újra növekedésnek indul**, részben az elvándorlás csökkenésével, s a jelentősebb betelepüléssel.
10. A város legfontosabb **15 % belső úthálózata komplex módon megújul, s több mint felénél** jelentős fejlesztések, korszerűsítések történnek – elsősorban a Kisváros Program pályázati forrásaiból.
11. **A déli-iparterület (~30ha) fejlesztés lezárul, s 80 %-ban hasznosításra is kerül.**
12. **A Belváros program elindul**, fő eleme megvalósul, a szolgáltatások átalakulnak és megtörténik az épületrehabilitációs, s részben a közlekedés-korszerűsítési lépések is.
13. A város **iparűzési és egyéb adóadóbevételei** – a jelenlegi törvényi szabályozási feltételekkel, s gazdasági újra-stabilizálással, növekedéssel számolva – az évi 600-900 millió forintos sávban realizálódnak.
14. **Pályázati és üzleti befektetési forrásokból** a várost fejlesztő, programerősítő beruházások éves nagyságrendje további évi 500-700 millió forint körül alakul, az előkészítő egy-két év után, a ciklus közepétől, **különösen a kisvárosi program esetén.**
15. **Nő a szikszói székhelyű és sikeresen működő tevékenységű vállalkozások száma**, ezek között elsősorban a kisvállalkozásoké.
16. **2023-ra kialakul a város, mint desztináció kiinduló összehangolt, tematikusan felépített turisztikai kínálata**, programja, több mint 100 ágy szálláshellyel, s évi tízezres nagyságrendű vendégforgalommal.

A következő oldal a Gazdasági Program struktúrájának áttekintését adja.

Szikszo eröt ad...

Szikszo Város Gazdasági Programja – célok – programkeretek

LAKOSSÁGI JÓLÉT NÖVELÉSE – JOBBAN ÉLHETŐ, VONZÓ VÁROS

Szikszoiak gazdasági „erejének”,
elégedettségének növelése

Helyi vállalkozások piaci
sikereinek erősítése

Új szikszoiak számának
növelése

Új vállalkozások számának,
sikerének növelése

Városmarketing-program
(arculatfejlesztés – városmárka – gazdaság-
fejlesztő marketing - belső- és külső offline és
digitális marketing – projektek)

SIXO Fejlesztési Nonprofit Kft.
(program és projektfejlesztő, menedzselő)

Szikszo - Városfejlesztési Klaszter
(a külső- és belső partnerségeket ösztönző,
koordinációs, keretszervezet)

**Hazai és nemzetközi (lakossági, szakmai,
gazdasági) kapcsolatok erősítése program**

**Helyi identitás – kulturális értékek –
feltáró-erősítő program**

**Turizmus-
fejlesztési és felkészülési program**

**Helyi vállalkozásokat támogató,
ösztönző-program**
(IKSZ- Ház és üzleti klub
Marketing-szolgáltatások
Helyi adórendelet - Iparüzési
adókedvezmény
Szikszo Dénár + kedvezmény-
kártya)

**„FELNÖTT- ÉS TOVÁBBKÉPZŐ-
KÖZPONT”**
Vállalkozó készségek erősítése
Munkavállalói képességek erősítése

**Helyi termék és feldolgozás –
ösztönző program**

**Belváros
fejlesztési program**

Déli Ipari Fejlesztési Tterület

**Infrastruktúra, pihenő,
sport és játszóterek építése**

**Lakó-park -
Építési telkek kialakítása**

Városüzemeltetési program

SIXO Tender -Start-program,
közfoglalkoztatás, szolgáltatások

**Környezeti- és közbiztonság
fejlesztési program**

**City Park
Fejlesztési program**

**Stratégiai partnerség a
HELL csoporttal**

**Egészségügyi ellátás,
egészségfejlesztés**

**Szociális biztonság
program**

**Sport-fejlesztési
program**

**Borfalu
Fejlesztési program**

4.1. A programok – projektjavaslatok bemutatása

Az alábbi áttekintő, összefoglaló táblázatokban bemutatjuk az egyes gazdaságfejlesztést befolyásoló, megtestesítő programunk kezdeményezéseit.

Az program és projektelemek első csoportja a gazdaságfejlesztési, ösztönző program szervezeti, irányítási kereteit, feltételrendszerét építi fel.

4.1.1. Városmarketing program

A marketing **célja** a város belső-külső identitásának, ismertségének és elismertségének növelése, a városfejlesztés kutatási megalapozása és a városkommunikáció, tájékoztatás, értékesítés szervezése, koordinálása. Ezen kiinduló, keretprogram tartalma, hogy a városfejlesztési program marketingstratégiai támogatását határozza meg, s biztosítsa a márkaépítés, az ezirányú várospozicionálás, az arculatfejlesztés elvégzését.

A stratégia program végzi városon belüli, s külső, elsősorban népszerűsítő, turisztikai és gazdaságfejlesztő irányai kereteinek elkészítése, s a különböző Intézményi kommunikáció, és marketingtevékenységek integrálása., mely magában foglalja a honlap, a közösségi médiafelület, a városi televízió, a Szikszó újság, s egyéb médiafelületek (hirdető, média-fal stb.) kialakítása – városi mobil-applikáció készítését, szakmai és közvéleménykutatások végzését, az egyes városfejlesztési programok, projektek célzott marketingtámogatásának szervezését.

Érintettek: SZ.V.Ö. + városmarketing team – intézmények – szakmai szervezetek – projekt-gazdák – szakmai partnerek – média-kör – helyi média-szereplők – külső szakmai szervezetek -szolgáltatók – célcsoportok

Időterv: stratégia és szervezeti keretek (2020-2024) kialakítása 2020. szeptember, majd folyamatos megvalósítás

Érintettek: SZ.V.Ö. + városmarketing team – intézmények – szakmai szervezetek – projekt-gazdák – szakmai partnerek – média-kör – helyi média-szereplők – külső szakmai szervezetek -szolgáltatók – célcsoportok

SZ.V.Ö. felelős: alpolgármester²

Finanszírozás – városi költségvetés – pályázati források – saját bevétel – projekt-eredmény – támogatások, szponzoráció

4.1.2. Szikszó - Városfejlesztési Klaszter

A Klaszter - mint egy jogilag a nem formális, de tagsággal bíró nyitott szervezet kialakításának - célja, hogy a város (elsősorban, de nem kizárólagosan) gazdasági fejlesztésében érintett, érdekelt helyi és külső szervezetek, vállalkozások, intézmények, egyesületek és egyének megismerjék egymást, és a

---

² Az önkormányzati felelősök meghatározásánál mindig azon vezető kerül megjelölésre, aki a szakmai koordinációt, felügyeletet végzi, ezért min szakmai felelős értendő. Természetesen a Polgármester minden program fő felelőse, beszámoltatója, jóváhagyója, a jegyző pedig a hivatali apparátus vezetőjeként minden programban részt vevő, ezen szakmai szolgáltatásokat szervező vezető. E két vezető személyét minden programhoz automatikusan hozzá kell gondolnunk, a feltüntetett módszer a belső szakmai munkamegosztás, kiemelt tevékenységek vonatkozásában született városvezetői munkamegosztást tükrözi.

közöttük kialakuljon a szükséges együttműködési készség és bizalom. Feladata, hogy ösztönözze a közös ötletek, a projekttervek, az innovációk kialakításának, kapcsolati hálózatok létrejöttét, szervezését. A város hatékony, rugalmas működésében, projektek generálásában fontos kapcsolati terep, melynek elnöke, vezető szereplői vannak.

Érintettek: helyi vállalkozások, intézmények, egyesületek, szakemberek, valamint külső Szikszó fejlődésében érdekelt, azt támogatni kész külső üzleti és társadalmi partnerek, városmarketing team,

Időterv: a Klaszter megalakítása 2020. október, majd folyamatos működés

SZ.V.Ö. felelős: alpolgármester

Finanszírozás: marketing-büdzsé – projekt-hozzájárulások - szponzoráció

4.1.3. SIXO Fejlesztési Nonprofit Kft.

A Nonprofit Kft. a város fejlesztési programjai – ebben elsősorban a gazdasági program, marketing stratégia és realizáló tevékenységek - megvalósításának támogató, projektgeneráló és adott esetben végrehajtó, menedzselő szervezete. A Fejlesztési Kft. az Önkormányzat, a városvezetés megbízásából, s önálló kezdeményezései révén szervezi koordinálja az egyes programokat az érintettekkel. Saját szolgáltatások kialakítására, értékesítésére is jogosult, melyek hozzájárulnak hatékony működéséhez. Fontos feladata, hogy tartsa a kapcsolatot a különböző szolgáltatói partnerekkel.

Érintettek: a projektek előkészítésében, megvalósításában közreműködők, szakmai szervezetekkel, szolgáltatókkal való együttműködés

Időterv: a Kft. átalakítása **2020. július**, üzleti terv elkészítés **2020.október** majd éves terv alapján történő működés

SZ.V.Ö. felelős: alpolgármester, ügyvezető,

Finanszírozás: önkormányzati támogatás, majd projektek és saját bevételek, pályázatok

4.1.4. Hazai és nemzetközi kapcsolatok erősítése program

A program célja a város külső szakmai együttműködési rendszerének – tartalmi, azaz konkrét feladatokhoz, területekhez kötődő építése – s megállapodások kötése. Ez a gazdasági és egyéb fejlesztési programok előkészítésének, s megvalósításának egyaránt fontos feltétele. Ilyen kapcsolatok: az önkormányzati szövetségek, Kamarák, a vállalkozók ágazati, szakmai szövetségei, marketing és turisztikai szövetségek, kulturális szervezetek.

Kiemelt szerepet szánunk a partnervárosi kapcsolatok továbbfejlesztésének, újak létrehozásának, s egy országon belüli „kisvárosi együttműködés” szervezésének.

Érintettek: a városon belüli együttműködésben érdekelt szervezetek, vállalkozások, személyek – *koordináció: városmarketing team + SFK (SIXO Fejlesztési Kft.)*

Időterv: kapcsolati háló megtervezése 2020. július, megállapodások kötése, kapcsolat-menedzsment folyamatos

SZ.V.Ö. felelős: alpolgármester

Finanszírozás: önkormányzati költségvetés, pályázati projektek, közös rendezvények, támogatások-szponzoráció

4.1.5. Helyi identitás – kulturális értékek – feltáró-erősítő program

A program célja és tartalma a város múltjának, történetének, hagyományainak eddigi feldolgozására is épülően egy tudatos, rendszerező tevékenység végzése, mely alapja lehet új hagyományok létrehozásának, a helyi identitás legfontosabb elemeinek meghatározásának, s mindazok szakmai fejlesztésének, turisztikai hasznosításának. Helyi értéktárbizottság újra alakításával, a hozzá kapcsolódó értéktár szerkesztésével, a figyelemfelhívó, értékfeltáró, ösztönző tevékenység, például pályázatok meghirdetésével, kialakításával létrejöhét egy „mozgalom”, az ún. értékörök hálózata.

Érintettek: önkormányzati intézmények, helyi szakmai és hagyományőrző szervezetek, elkötelezett személyek, külső szakértők

Időterv: Értéktár biz. újra-alakítása a2020. szeptember, Első jelentés: 2021. január

SZ.V.Ö. felelős: polgármester, alpolgármester, Értéktár Bizottság, OKSSZ Bizottság

Finanszírozás: önkormányzati költségvetés, pályázati projektek, szponzoráció

4.1.6. Turizmus- fejlesztési és felkészülési program

A program célja, hogy Szikszó számára kihasználható lehetőségként feltárja a turisztikai trendeket, s kidolgozza a helyi adottságaink alapján – elsősorban a slow és kreatív turizmus súlyponttal, a kulturális, a bor-gasztronómiai, a családi és az üzleti turizmus elemekkel működő – turisztikai tervet.

A lehetőségek megalapozottságát emellett növeli, a kihasználását gyorsítja a HELL csoport szálloda és nagy-attrakció építése a déli iparterülethez kapcsolódóan, valamint az elindított INTERREG pályázataink.

A turizmus, a turisták megjelenése a helyi életminőség, a kereskedelmi-vendéglátás szolgáltatások piacképessége megteremtésének is fontos feltétele. Sikere jelentősen függ a lakosság hozzáállásától, bekapcsolódási-tanulási készségétől, a helyi vállalkozások megmozdulásától.

A megvalósítás gyorsasága más, több mint egy féltucat, ezen gazdasági programban szereplő fejlesztési projekt (gazdaságösztönzés, helyi termék, kulturális értékek, a nevesített kiemelt akcióterületi fejlesztési programok stb.) megvalósításától is függ. Az infrastrukturális fejlesztések, a célzott beruházások mellett lehetőség nyílik a lakosság érdekelt részének vállalkozóvá válására (helyi termék, szálláshely, szolgáltatások stb.), illetve kiegészítő tevékenység végzésére is (élelmiszer-előállítás stb.) A turizmusfejlesztési lehetőségek feltárása mellett célzott képzésekkel, s kapcsolat- és piacépítő, értékesítést támogató városmarketing programmal is kell készülni. A turisztikai kínálatunk sajátos külső elme lesz a Karolai Kastély megújítása utáni hasznosítása.

Érintettek: a turisztikai, s az indirekt résztvevő vállalkozások, bekapcsolódni szándékozó szikszóiak, együttműködő szakmai szervezetek, külső vállalkozások, intézmények, nemzetközi partnerek, a *program koordinációját a SFK (SIXO Fejlesztési Kft.) végzi.*

Időterv: fejlesztési program elkészítése 2020. november - első fejlesztési etap zárása 2023. március

SZ.V.Ö. felelős: alpolgármester

Finanszírozás: önkormányzati költségvetés, pályázatok, vállalkozói projektforrások

4.1.7. Helyi vállalkozásokat támogató, ösztönző-program

A program célja a városban székhelyű, itt működő vállalkozások, sikeres gazdálkodásának tudatos, tervezett segítése, részben a telephelyi feltételek, az infrastrukturális adottságok, az adózási környezet, az elérhető támogató szolgáltatások, a képzések, a keresletteremtés-terelés, projekt-lehetőségek generálása, az önkormányzati beszerzések stb. révén.

Konkrét – más programokon túlmutató - eszközök:

- *vállalkozói klub* működtetése a városon belüli együttműködések, információszerezés érdekében,
- támogatott képzési, piaci-üzleti szolgáltatások elérése (marketing, információ-szolgáltatás, piackutatás, értékesítés, pályázat-menedzsment, üzleti-jogi-műszaki szolgáltatások stb.),
- a gazdaságösztönző-vállalkozásfejlesztő *tevékenységek „fizikai” központja az IKSZ-Ház lesz.*
- a helyi adórendeletben – a gazdasági program prioritásai megvalósulása érdekében – célzott beruházás-ösztönző kedvezmény beépítése,
- a helyi lakossági, s kölcsönös vállalkozói kereslet terelése a helyi szolgáltatókhoz egy „helyi valuta” révén, majd város és turisztikai kártya bevezetése hasonló céllal.
- A Rákóczi Leader HACCS stratégiai és működési megújítás egy következő tervezési ciklusban

Érintettek: városmarketing team, helyi vállalkozások, lakosság és potenciális vállalkozások, partneri intézmények, *operatív koordinátor* a SFK,

Időterv: a program szabályozási, tervezési előkészítése: 2020. november, tényleges projekt-megvalósítások folyamatosan

SZ.V.Ö. felelős: alpolgármester + Pénzügyi Bizottsági elnök

Finanszírozás: önkormányzati költségvetés, pályázatok, szolgáltatások saját bevétel,

4.1.8. Helyi termék és feldolgozás-ösztönző program

A helyi termékek mindig is jelen vannak egy város életében, ugyanakkor a lakosság, a vállalkozások ezirányú tevékenységének tudatos szervezése, ösztönzése, menedzselése jelentős mértékben tudja erősíteni eredményességét, hatékonyságát. A város ezirányú próbálkozásai – tojás-farm, a tésztagyár, kertészet stb. – részeredményeket hoztak, s egyáltalán nem tekinthetők hatékonyak. Megvannak a nemzetközi és hazai gyakorlatban is az ilyen programok sikerre vitelének módszerei, melyben kiemelt szerepet játszik az a gesztori tevékenység, mely szakmai, technológiai támogatás, termeltetés, különböző szervezési, logisztikai szolgáltatások mellett a piaci munka, az értékesítés terén is támogatást nyújt, szervezi a külső, szakmai-piaci kapcsolódásokat. A program célja, hogy a jelenlegi adottságokon (kertészet stb.) túllépve, a mezőgazdasági profilt is kiterjesztve kisipari tevékenységekre bővítse a helyi termék előállítók, együttműködők körét, s a SIXO Tender és a SIXO Fejlesztési Kft. ezirányú összehangolt tevékenységeinek segítségével egy működő rendszert alakítson ki. A helyi termék program a foglalkoztatási hatások mellett fontos szerepet játszhat a turisztikai program támogatásában is.

Érintettek: a tevékenység iránt érdeklődő, együttműködő szakszói családok, helyi vállalkozások, SIXO Tender, SIXO Fejlesztési Kft. külső szakmai partnerek, külső (termelő, kereskedelmi és szolgáltató) vállalkozások, Kamarák,

Időterv: A helyi termék program tervének kialakítása 2020. december – az új rendszer felállítás 2021. december

SZ.V.Ö. felelős: alpolgármester, Városüzemeltetési Bizottság és Pénzügyi Bizottsági elnök

Finanszírozás: önkormányzati költségvetés, pályázati programok, START program, vállalkozói befektetés,

4.1.9. Felnőtt- és továbbképző központ

A képzettség, a személyes felkészültség növelése, különösen az adott feladatok, munkakörök betöltéséhez, vagy vállalkozások indításához, működtetéséhez szükséges tudás, aktuális ismeret megléte a gazdasági program sikerének fontos feltétele. Az elérhető képzések a fiatalok, s lakosság városhoz kötődésének is egyik szempontja. Ezért a város érdeke, hogy jó feltételekkel, helyben is működjön egy sokelemű szakmai, felnőtt- és továbbképzési kínálat, mely a kistérség számára is szolgáltat. Az állami és magántulajdonú oktatási intézmények együttműködésére épülő, külső partnereket is bevonó városi szerepvállalás feladata az ösztönzés, a kapcsolatépítéssel, támogatással a feltételek segítése, adott esetben *az alapvető szakképzést is biztosító intézmény létrehozása.*

Érintettek: Szent Márton Általános Iskola és Gimnázium., magán szakképzők, térségi szakképzési centrumok, BOKIK, Miskolci Egyetem, térségi önkormányzatok, vállalkozások, intézménynek, lakosság, tanuló fiatalság,

Időterv: a szakmai és felnőttképzési együttműködési program kidolgozása és megalakítása - 2020. december, majd célzott fejlesztés – folyamatos működtetés

SZ.V.Ö. felelős: alpolgármester, O-K-S-SZ Bizottság elnöke

Finanszírozás: kormányzati, vállalkozói források, hallgatói tandíjak, pályázati támogatások,

4.1.10. Déli Ipari Fejlesztési Terület

Az ipar-terület fejlesztés kiemelt kezelése a foglalkoztatási helyzet mennyiségi és minőségi megoldása mellett alapvető jelentőségű a város finanszírozási feltételeinek biztosításában. A meglévő igen jelentős cégcsoporti beruházások eddig is jelentős hozzájárulást adtak mindkét vonatkozásban. A város ***további ipari területet fejlesztő és befektetésszervezési tevékenysége*** alapvetően - a mintegy 30 ha-os, ún. ***Déli Ipari Fejlesztési terület kialakítására koncentrálódik.*** Ide integrálva az ezirányú új beruházási projekteket, s fokozatosan tehermentesítve a lakosság életét, a belterületeket a nagyobb terhelésű elemektől is. A belvárosban csak „lakosság- és környezetbarát vállalkozási tevékenységek valósulhatnak meg, fejlődhetnek. További vállalkozásbefogadó, elsősorban nem ipari jellegű tevékenységek számára a kereslet, az igények függvényében kialakításra kerülhetnek a város kijelölésre kerülő pontjain. A Déli Iparfejlesztési Terület komplett kialakítása a rendelkezésre álló forrásokból kedvező befogadási feltételeket, a szükséges infrastrukturális szolgáltatásokat, adott esetben épületeket is tudja biztosítani.

Érintettek: potenciális hazai és nemzetközi vállalkozások, támogató hatóságok, közműszolgáltatók, beruházásösztönző szervezetek, szakmai szövetségek, pályázati menedzserek, tervező- és építőipari vállalkozások,

Időterv: a kiemelt ipari terület fejlesztési, beruházási tervek elkészítése, 2020. december, megvalósítás 2022.december

SZ.V.Ö. felelős: Városüzemeltetési Bizottság elnöke, alpolgármester,

Finanszírozás: területfejlesztési támogatás, kormányzati-belügyminisztériumi célzott támogatás, önkormányzati költségvetés, befektetői beruházási források,

4.1.11. Infrastruktúra, pihenő, sport és játszóterek fejlesztése

A város leginkább látható és érezhető gyengesége az infrastruktúra állapota, ebben elsősorban az utak-járdák, a csapadékvízvezetés, a hiányzó zöldterületek parkok és a közvilágítás égető. A Gazdasági Program egyik meghatározó cselekvési súlypontját képezi, ugyanakkor kritikus forrásigénye miatt nehezen, csak lépésről lépésre orvosolható. Ez a program tudatos tervezést igényel, s mivel szinte minden szikszóit érint, fontos a beavatkozások sorrendjének megalapozott meghatározása. A program fő elemei lépései:

- az elindult, utcánként megvalósuló infrastruktúra állapotfelmérés befejezése,
- éves beruházási program kialakítása, a saját forrású fejlesztésekre, javításokra és a pályázatot igénylőkre,
- pályázati tervek előkészítése, különösen a „kisvárosfejlesztési programra” készülve,
- egyedi infrastruktúra-fejlesztési konstrukciók (megtakarítás-finanszírozta beruházások) kialakítása,
- a városrendezési terv (részben annak módosítása) alapján zöldterület, parkfejlesztési program összeállítása, figyelembe véve a turisztikai elképzeléseket,
- kerékpárút-fejlesztési program készítése, mely az iparterületi összeköttetés mellett, a városon belüli közlekedés biztonságát, a város szomszéd településekkel való kapcsolódását, a kerékpár-sport lehetőségeinek a megteremtését egyaránt szolgálja,
- néhány pihenő-, rekreációs kispark, s három új játszótér mellett a City Park fejlesztés jelent majd ezirányú komoly átalakulást.

Érintettek: Szikszó lakossága, közműszolgáltatók, szakhatóságok, szakmai szövetségek,

SZ.V.Ö. felelős: Városüzemeltetési Bizottság elnök, OKSSZ Bizottsági elnök, Pénzügyi Bizottsági elnök, alpolgármester,

Finanszírozás: kormányzati és Európai Uniós pályázatok, önkormányzati költségvetés, befektetői beruházási források,

4.1.12. Lakó-park - építési telkek kialakítása

A városunk lélekszámának növekedés a jólétünk, gyarapodásunk, életmódunk alapvető meghatározója. Ezért kiemelkedő jelentőségű, hogy ne csak ösztönözzük a Szikszóra költözést (támogatási összeg), hanem olyan lakásépítési programot is indítsunk, mely vonzó feltételeket is teremt a szikszói élethez. Ennek érdekében négy irányú fejlesztési kezdeményezés megvalósítását is tervezzük a következő 4-5 évben:

- hagyományos utcás kialakítású építési telkek kialakítását,
- új típusú, korszerű megoldású, komplett lakópark építését,
- társasházépítési lehetőségek kialakítását, projekt-előkészítését,
- leromlott helyzetű lakóövezetek megújítását, korszerűsítését,

Az ezirányú előkészítő munka elindult. A fejlesztések jórészt nem önkormányzati költségvetésből (az alapvetően az előkészítő lépéseket tudja finanszírozni) hanem pályázati és vállalkozó források, különböző finanszírozási konstrukciók révén valósulnak meg.

Érintettek: szikszóiak, potenciális szikszóiak, helyi és külső befektető (építési) vállalkozások,

Időterv: tervezési, előkészítési, engedélyezési tevékenység 2021. március, projektek felállítása, elindítása: 2021. áprilistól folyamatosan

SZ.V.Ö. felelős: Városüzemeltetési Bizottság elnök, OKSSZ Bizottsági elnök, Pénzügyi Bizottsági elnök, alpolgármester,

Finanszírozás: kormányzati és Európai Unió pályázatok, önkormányzati költségvetés, befektetői beruházási források,

A következő három program olyan, többnyire hosszabb távú feladatként jelentkező komplex fejlesztési elképzelések, melyek egy-egy ún. akció-terület (városrész) fejlesztésében koncentráltan jelenítik meg a gazdasági-, fejlesztési stratégia funkcionális, szakmai törekvéseit.

4.1.13. Belváros fejlesztési program

Egy város vonzerejének, megítélésének legfontosabb tükré a belvárosa. Kiemelkedően fontosnak tarjuk, hogy a *következő 4-5 évben látható, érezhető pozitív változtatások, fejlesztések révén folytassuk az egykori belvárosfejlesztés megkezdett programját.* A belváros mindenütt a lakóhely, a munkahely, a kereskedelem és a pihenés-turizmus együttes, összehangolt megvalósításának a terepe, ezért különösen érzékeny városfejlesztési feladat. A kisvárosoknál különösen fontos ez a belvárosi összhang, „szerethető”, „bájos” kép megvalósítása. A Belvárosfejlesztésre éppen ezért külön program készül, melynek fő elemei:

- a kereskedelmi-szolgáltatási és vendéglátási funkciók fejlesztése,
- a sétáló övezet kibővítése, a közlekedés, különösen a tömegközlekedési megoldások átalakítása,
- a belváros épületeinek, arculatának tudatos fejlesztése, korszerűsítése, értékeik megőrzésével az önkormányzat ingatlangazdálkodási szerepvállalásával,
- új funkciók, elsősorban a helyi turizmus fejlesztését szolgáló attrakciók, szolgáltatások megvalósítása

Érintettek: szikszóiak, helyi és külső szolgáltató, befektető vállalkozások, szakmai szervezetek, engedélyezési hatóságok, szakszolgáltatók,

Időterv: tervezési, előkészítési, engedélyezési tevékenység első üteme 2022. március, projektek felállítása, elindítása: 2022. áprilistól folyamatosan

SZ.V.Ö. felelős: Városüzemeltetési Bizottság elnök, OKSSZ Bizottsági elnök, Pénzügyi Bizottsági elnök, alpolgármester,

Finanszírozás: kormányzati és Európai Unió pályázatok, önkormányzati költségvetés, befektetői beruházási források,

4.1.14. Borfalu - Fejlesztési program

A másik nagy-projektünk munkacíme a „borfalu-program”, mely ugyanakkor vélhetően a név által sugallt funkcionál szélesebb lehetőségeket foglal magába, de jól jelzi, hogy a város kiemelt fejlesztési területe (a Borok Háza és környékétől, a pincékkel tűzdelt területekkel a magyar-hegyi szőlőket, gyümölcsösöket is magában foglalja. A terület tudatos fejlesztésének a célja, hogy a város lakói és vendégei, turisták (borturizmus, slow, természetközeli jellegű (családi) pihenés, erdei iskola stb.) számára egy olyan pihenő és szórakozó terület is legyen, mely nemcsak új fejlesztéseket, intenzívebb területhasználatot teremt, hanem segíti és támogatja az ott folyó gazdálkodást, szőlő-gyümölcs termesztés, borkészítést, annak hatékonyabb, eredményesebb művelését. A fejlesztésiterületen történő összehangolt változtatások érdekében az Önkormányzat elővásárlási jogával fog élni a különböző ingatlanváltozások esetén.

Érintettek: helybeli ingatlantulajdonosok, gazdálkodó, érdeklődő külső szakmai beruházók, vásárlók, szakmai szervezetek,

Időterv: a fejlesztési program kidolgozása és az ahhoz szükséges rendezési terv változtatásának elkészítése 2021. december, előkészítő munka, majd induló megvalósítás: 2022. január

SZ.V.Ö. felelős: alpolgármester, Városüzemeltetési Bizottság elnök, OKSSZ Bizottsági elnök, Pénzügyi Bizottsági elnök,

Finanszírozás: kormányzati és Európai Uniós pályázatok, önkormányzati költségvetés, befektetői beruházási források,

4.1.15. City Park Fejlesztési program

A városfejlesztés kiemelt, hosszú távú stratégiai program-elképzelése, egy szervezesebb, az elmúlt tíz évben kisiklatott fejlesztési koncepciója szellemében született terv, melynek lényege, hogy a városi sportcsarnok és uszoda, a Bethlen Gábor utca, a vasútvonal és a Vadász-patak által bezárt terület a *Szikszó sport, rekreációs, kulturális, pihenő és szórakozó övezetként, egy relatíve nagy, „városi park” által befogadottan kelne új életre.* A fejlesztési elképzelés része lehetne a már elképzelt szabadtéri medencés fürdő, sportpályák, szabadtéri sportolási lehetőségek, igazi pihenő-sétapark, városi-tó, turisztikai attrakció, szabadtéri színpad és egy kisebb infrastruktúra-elemek.

Érintettek: szikszóiak, helyi vállalkozások, ingatlantulajdonosok, gazdálkodó, érdeklődő külső szakmai beruházók, vásárlók, szakmai szervezetek, helyi egyesületek, közösségek,

Időterv: előtervezés, megvalósíthatósági vizsgálatok, a szakaszolt fejlesztési program lehetséges költség és időtervének kidolgozása 2021. június, megvalósítási lépések program szerint 2022-től.

SZ.V.Ö. felelős: alpolgármester, Városüzemeltetési Bizottság elnök, OKSSZ Bizottsági elnök, Pénzügyi Bizottsági elnök,

Finanszírozás: kormányzati és Európai Uniós pályázatok, önkormányzati költségvetés, befektetői beruházási források,

4.1.16. Városüzemeltetési program

A városüzemeltetési feladatok igen sokrétűek (a város tisztaságától, az utak, járdák, árkok állapotának javításán, a terek, a parkok ápolásán, a téli hóeltakarításon, síkosítás-mentesítésen, a virágosításon át a városi ingatlanok karbantartásáig). A lakosság életminőségét, „város-használatát” meghatározó alapvető felételeket, a minél színvonalasabb – a szikszóiak elégedettségét kiváltó – szolgáltatásokat kell biztosítani. A városüzemeltetés minőségét a tudatos, tervezett, s jól megszervezett tevékenységként kell kialakítani. A Városüzemeltetési Bizottság megalakításának és az elmúlt hónapokban látott aktív tevékenységének az a célja, hogy a korábbi években nem kellően hatékony, nem kellően gazdaságosan megvalósított feladatellátás a megfelelő erőforrások birtokában, egy tervezett, ütemezett program mentén és operatív is jól működően, kellő motiváció és ellenőrzés mellett valósuljon meg.

A városüzemeltetési feladatok koordinálójá, megvalósítója az önkormányzati tulajdonú SIXO Tender Kft., mely feladatát az önkormányzat havi rendszerességgel biztosított költségvetési támogatásából, a Start-munkaprogram, a közfoglalkoztatási programra támogatásával, finanszírozásával látja el. Emellett eseti, vagy pályázati támogatások és szolgáltatásokból (kertészet, bér munkavégzés stb.) származó saját bevételek is segítik. A cég lát el számos, elsősorban kisebb városépítési feladatokat is. (járdák, parkolók stb.) A városvezetés határozott szándéka, hogy támogassa a jövőben még körütekintőbb, hatékonyabban szervezett városüzemeltetés, működés folytatását.

Érintettek: Szikszó lakossága, SIXO Tender, közfoglalkoztatottak, külső szolgáltatók,

Időterv: a városüzemeltetési tevékenység munkafolyamatok szabályozottságát, a SIXO Tender és a munkaszervezés gyakorlatának, szervezeti átalakítás magában foglaló terv elkészítése 2020. október, éves tervek, költségvetés, működési terv elkészítése minden év január 31.

SZ.V.Ö. felelős: Városüzemeltetési Bizottság elnök, SIXO Tender ügyvezető,

Finanszírozás: önkormányzati költségvetés, pályázati források, foglalkoztatási program, saját bevételek

4.1.17. Környezeti- és közbiztonság fejlesztési program

A környezeti és közbiztonság a városi élet minőségének fontos meghatározója. Szikszó még számos területen nem tud megfelelni kellő mértékben a jogos elvárásoknak, legyen a környezeti szennyezés, károsanyag kibocsátás, zajhatás, jórészt (de nem kizárólagosan a 3-as út forgalmából), a balesetveszély, az illegális hulladéklerakás, a kóbor kutyák, valamint a közterületi randalírozás, lakosságot veszélyeztető kontrolálatlan közterületi magatartás stb. vonatkozásában. Éppen ezért szükséges, hogy e vonatkozásban is átgondolt cselekvés jellemezze a város működését. Éppen ezért e téren is javasolt egy program (tevékenység, idő és költségterv) kialakítása az alábbiak szerint:

- Közterületfelügyelet és működési hatékonyságának fejlesztése, (jobb együttműködés a Polgárőrséggel, Rendőrséggel)
- térfigyelő kamerarendszer fejlesztése, hatékonyabb használata,
- környezeti károk, károkozó helyek felmérése, szükséges szakmai, jogi beavatkozások előírása,
- illegális hulladéklerakás megszüntetése érdekében akció indítása (csatlakozás az országos projekthez)
- az árvíz, s egyéb potenciális katasztrófhelyzetekre történő felkészülés feltételeinek javítása,
- a kutymenhely, a kóbor kutyák problémamegoldásának segítése,
- hatósági intézkedések, szabályozás, érintett rendeletek felülvizsgálata.

Érintettek: Szikszó lakossága, SIXO Tender, Polgármesteri Hivatal Műszaki Osztály, szakmai partnerek, államigazgatás hatóságai,

Időterv: a környezeti- és közbiztonsági cselekvési terv kialakítása 2020. szeptember, az éves cselekvési terv költségvetési vonzatainak tervezése, minden év január.

SZ.V.Ö. felelős: Városüzemeltetési Bizottság elnök, SIXO Tender ügyvezető,

Finanszírozás: önkormányzati költségvetés, pályázati források, támogatások-adományok,

4.1.18. Egészségügyi ellátás, egészségfejlesztés

A lakosság egészségügyi ellátásában az állami szerepvállalás mellett az önkormányzati teendők elsősorban az Egészségházunkban meglévő egészségügyi szolgáltatások, a háziorvosi és házi gyermekorvosi és egyéb egészségügyi szolgálatok (védőnő, gyógyszertár stb.) segítése, támogatása terén jelentkezik. Követjük a Kórház, az ott biztosításra kerülő betegellátás, a mentőszolgálat működését, feltételei változását és az egykori vesefeltöltő állomás sorsának alakulását is, törekedve a város, a lakosság szempontjából pozitív fejlemények támogatására. Érdekeltek vagyunk, s adott esetben támogatjuk a városban megjelenő magánegészségügyi szolgáltatások létrejöttét.

Az önkormányzat segíti, kezdeményezi a szakmai szűrőprogramok rendszeres megvalósítását a városban.

Külön programok, társadalmi akciók, kezdeményezések keretében részt veszünk az egészségtudatos életvitelt, az egészségmegőrzést, prevenciót támogató programok szervezésében, a tájékoztatás és tanácsadási tevékenység szervezésével. segítségével.

Érintettek: a város lakossági, egészségügyi szolgáltatók, egészségügyi intézmények,

Időtervek: helyzetelemzés és szükség esetén intézkedési terv készítése évente

SZ.V.Ö. felelős: polgármester – OKSSZ Bizottság elnöke

Finanszírozás: önkormányzati költségvetés, pályázati forrás,

4.1.19. Szociális biztonság program

A városban relatíve jól működő, a személyes gondoskodást is nyújtó szociális szolgáltatások rendszere épült ki az idősek, betegek és a rászorultak gondozását, problémáik megoldását, a saját otthonukban nyújtott szolgáltatások vagy intézményi elhelyezés keretében. A kistérségi intézményként működő Szikszói Kistérségi Szociális Központ szociális és gyermekjóléti szolgáltatásokat nyújt, önkormányzati feladatellátásként. Az Önkormányzat fontosnak tartja, hogy az Intézményhálózaton keresztül, a szolgáltatások fejlesztésével, valamint a civil és az egyházak aktív közreműködésével oldja meg a kötelező és választott feladatokat. Szikszó Város Önkormányzata a kötelezően ellátandó feladatai közül a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátás formáit - nevezetesen a szociális étkezést és az idősek klubját - a Szociális Missziótársulat Bethánia Szeretetotthona által biztosítja ellátási szerződés alapján. Hangsúlyt fektetünk arra, hogy a szociálisan rászorultaknak támogatásokkal tudjon segíteni az Önkormányzat egy konszenzussal kialakított szabályozott segélyezési, település (rendkívüli és tanévkezdési) támogatási rendszer és gyakorlat keretében. Fenntarjuk, újra szabályozzuk az időskorúak szociális alapú külön támogatási rendszerét, a Szikszó jegyet. Ki kell alakítani, javítani szükséges a különböző katasztrófavhelyzetekben nyújtandó rendkívüli támogatások nyújtásának

szttenderd folyamatát, forgatókönyvét, bővíteni kell a rendelkezésre álló (szükségglakás) ingatlanállomány, és tárgy adománykészletet.

Érintettek: városi intézmények, a város, elsősorban rászorult lakossága, civil szervezetek, egyházak és intézményeik,

Időtervek: aktuális helyzetfelmérés, folyamatos helyzetelemzés és szükség esetén intézkedési terv készítése évente

SZ.V.Ö. felelős: polgármester – O-K-S-SZ Bizottság elnöke

Finanszírozás: önkormányzati költségvetés, pályázati forrás, adományok,

4.1.20. Sport-fejlesztési program

A sportnak Szikszón komoly, mondhatni történelmi hagyományai vannak, évtizedeken keresztül fontos identitás, közösség-építő, szórakozási hatással, elsősorban – de nem csak – a labdarúgás révén. Jelenleg a város sportcsarnokát, uszodáját is magában foglaló komplexum jó kiinduló lehetőséget jelent, ugyanakkor minden további hiányzik. Ugyanakkor örvendetes módon egyre több sportágban születnek figyelemre méltó „szikszói teljesítmények”, melyek nem csak elismerést, hanem a sportolási feltételek színvonalasabb biztosítását is megérdemlik. Ugyanakkor hasonló hangsúlyt kell adni a „tömegsport”, az amatőr sport, a lakosság egyéni sportolási tevékenysége feltételeinek biztosítása érdekében., elsősorban az egészséges életmód támogatása, a szikszói fiatalok igényeinek kielégítése, kötődésük megerősítése érdekében.

A sportolási feltételek, infrastruktúra javítása, új sportok szervezettebb megjelenésének támogatása a város turisztikai törekvései szempontjából is átgondolást kíván. A városimázs-formáló „élsportolóink” támogatása mellett célszerű lenne kiválasztani egy „szikszói sportágot”, egy olyan egyedi, új, kreatív sportot, melynek térségi, avagy országos központjaként, versenyek, rendezvények szervezésével tudnánk bekerülni figyelem központjaiba. A sport-rendezvények a turizmus mozgatásának aktív elemei lehetnek. Mindezen lehetőségek érdekében korszerűsíteni szükséges a város sport-stratégiáját, s kialakítani a tudatos megvalósításának rendszerét.

Érintettek: városi intézmények, a város lakossága, a város sportolói, sportszervezetek, civil szervezetek, szakmai szövetségek, vállalkozások,

Időtervek: aktuális helyzetfelmérés, sportstratégia újra formálása 2020. december, cselekvési terv, majd folyamatos gyakorlat kialakítása, működtetése,

SZ.V.Ö. felelős: alpolgármester – O-K-S-SZ Bizottság elnöke, Szikszó Városi Szabadidő Központ és Könyvtár vezetője,

Finanszírozás: önkormányzati költségvetés, pályázati forrás, adományok, vállalkozói támogatások, rendezvények,

4.2. Összegzés

A stratégia formálható, s mint minden „élőnek” szánt program folyamatosan alakul, alkalmazkodik majd a kihívásokhoz, a lehetőségekhez, s formálják persze a jövőbeni megvalósítói is.

A program ereje nem egyszerűen a megfogalmazott intézkedésekben, kijelölt feladatokban van, hanem elsősorban az ezek háttérében megnyilvánuló egységes, s talán következetes szellemiségében, melyben a fenntarthatósági szemléletű, arányos ugyanakkor az új, smart technológiák iránt fogékony fejlesztésben, a lakosság életminőségének tudatos megóvásának, növelésének képviselőjében, s Szikszó hírnevének, ismertségének, elismertségének tudatos megalapozásában, építésében van.

A gazdasági programért a város vezetése felelős, de úgy gondoljuk, hogy ez a program minden szikszói polgárnak, minden vállalkozásnak, minden közösségnek kínál közvetlen alkotási és siker-lehetőséget, feladatot.

Bízunk benne, hogy a Gazdasági program, mint első átfogó, a település egészében, integráltan gondolkodó, tervezési dokumentum nemcsak a jövőbeni városi programok, projektek kialakítását termékenyíti meg, de képes ösztönözni, s erre épülő tartalommal létrehozni szervezeti, vállalkozói, családi és egyéni tervek, szándékok, cselekvések megfogalmazását, megvalósítását is.

Ebben az esetben egyszerűbb, gyorsabb lesz Szikszó fejlesztése, az összhangban születő terveink, törekvéseink közös megvalósítása is.

Szikszó, 2020

Sváb Antal, polgármester

5. Tervezett fejlesztési projekt-lista a 2020-2024 között a programok keretein belül

Projekt megnevezése	Projekt összes tervezett költsége	Projekt eredményei	Kapcsolattartó neve, telefonszám, emailcím	Megjegyzés
Ivóvízhálózat korszerűsítése	600.000.000	30 kilométer	Marjai Pál, Város-üzemeltetési Biz. Elnök,	KEHOP-2.1.5.
Utak és járdák burkolatának megújítása, összehangolt közmű-korszerűsítéssel	960.000.000	8 kilométer	Marjai Pál, Város-üzemeltetési Biz. Elnök,	KEHOP -2.2.4.
Kerékpárút-építés, kialakítás	500.000.000	8 kilométer	Marjai Pál, Város-üzemeltetési Biz. Elnök,	KEHOP -2.2.4.
Csapadékvízvezetés rendszer korszerűsítő kiépítés és karbantartás	500.000.000	10 kilométer	Marjai Pál, Város-üzemeltetési Biz. Elnök,	KEHOP -2.2.4.
Helyi gazdaságfejlesztés (helyi KKV ipar, mezőgazdaság,) program	300.000.000	10 új vállalkozás, 150 új helyi foglalkoztatott, + 10% HIPA	Dr. Piskóti István, alpolgármester	TOP-1.1.3.
Kiemelt egészség-, és sport(turisztikai) fejlesztési projekt, szabadtéri pihenő- és relaxációs helyek a városi uszoda és sportlétesítmények bővítése	5.000.000.000	zöldterület 4 ha, + 3 sport-infrastruktúra (2 sportpálya, 3-500 m ² vízfelület), kiegészítő termálkút, 2 szabadtéri pihenőhely,	Sváb Antal, polgármester	TOP-1.2.1.
Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható (slow, kreatív) KKV turizmusfejlesztés	400.000.000	stratégia-készítés, megvalósítás, 10 új vállalkozás, +5 attrakciós szám, +80 szállás-férőhely	Dr. Piskóti István, alpolgármester	TOP-1.2.1.
Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	390.000.000	épületek száma 3	Marjai Pál, Város-üzemeltetési Biz. Elnök,	TOP-3.2.1.

Leromlott városi területek rehabilitációja	550.000.000	10 épületek száma, területek nagysága 2 ha	Sváb Antal, polgármester	TOP-4.3.1.
Helyi foglalkoztatási együttműködések	400.000.000	foglalkoztatottak száma + 100	Dr. Piskóti István, alpolgármester	TOP-5.1.2.
A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex program	200.000.000	1 komplex program száma	Dr. Piskóti István, alpolgármester	TOP-5.2.1.
Helyi identitás és kohézió erősítése	150.000.000	20 képzésszám, 12 események, 1000 bevont lakosság,	Dr. Piskóti István, alpolgármester	TOP-5.3.1.
A digitális/okos város infrastrukturális megalapozása – hálózat és eszköz- és szoftver bővítés intézményekben, WIFI terek	40.000.000	2 korszerűsített intézmény, 50 eszközök száma, 5 wifi terek száma,	Marjai Pál, Városüzemeltetési Biz. Elnök,	TOP-1.1.3.
Városi kertészet korszerűsítése – üveg- és fóliaházak létesítése, energiahatékonyság, gépbeszerzés, ültetvénytelepítés	120.000.000	foglalkoztatottak, gépekberendezése, termelési érték,	Marjai Pál, Városüzemeltetési Biz. Elnök,	VP-2-4.1.3.1. VP-2-4.1.3.2.
Településképet meghatározó épületek külső rekonstrukciója, többfunkciós közösségi tér létrehozása, fejlesztése, energetikai korszerűsítés	150.000.000	1 épületfelújítás, 4 új funkció - közösségi kulturális, vendéglátás, szálláshely, képzés funkció,	Sváb Antal, polgármester	VP6-7.2.1.-7.4.1.1.
Termelői csoportok és szervezetek létrehozása	100.000.000	1 helyi termék előállító hálózat, klaszter, 10 résztvevők száma,	Dr. Piskóti István, alpolgármester	VP3-9.1.1.

Helyi Fejlesztési Stratégiák elkészítésének támogatása -a LEADER – Helyi Akciócsoportok együttműködési tevékenységének előkészítése és megvalósítása	300.000.000	új stratégia, 5 pályázati programok száma, pályázati összeg,	Sváb Antal, polgármester egyesületi elnök	VP6.1.1. / VP6.3.1.
Helyi felnőttképzési hálózatok és képzési együttműködések létrehozása	50.000.000	10 helyi felnőttképzési programok, 4 együttműködő szakmai partner és min. résztvevők száma 150-200	Dr. Piskóti István, alpolgármester	GINOP-6.2.5.
Óvodafejlesztés	300.000	infrastruktúra-bővítés, + 40 férőhely, csoport,	Sváb Antal, polgármester	EFOP-1.2.12.
Esélyteremtő programok megvalósítása	100.000.000	bevont személyek 100, programelem: 10	Sváb Antal, polgármester	EFOP-1.2.12.
Társadalmi szerepvállalás erősítése a közösségek fejlesztésével	40.000.000	új közösségek (5), bevont személyek száma (200), új tevékenységek,	Dr. Piskóti István, alpolgármester	EFOP-1.3.5.
A társadalmi kohézió erősítése az egyházak és civil szervezetek közösségfejlesztő tevékenységének bővítésével	48.000.000	15 rendezvények, események száma, új együttműködések	Sváb Antal, polgármester	EFOP-1.3.7.
Szegregált élethelyzetek felszámolása komplex programokkal (ESZA) Lakhatási körülmények javítása	280.000.000	2 éves komplex program, lakásszám 15,	Sváb Antal, polgármester	EFOP-2.4.1. EFOP-2.4.2.
Társadalmi innovációk – Adaptációk, új módszerek kiterjesztése, alkalmazása	35.000.000	társadalmi innovációs program száma 4	Dr. Piskóti István, alpolgármester	EFOP-5.2.4.

